

Alþingi
Erindi nr. Þ 128/543
komudagur 5.12.2002

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík, 5. desember 2002.

Efni: Frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál.

Alþýðusamband Íslands hefur fengið til umsagnar ofangreint frumvarp og vill lýsa almennri ánægju sinni með megintilgang frumvarpsins og telur að um framfaraspor sé að ræða.

Jafnframt vill ASÍ koma því að framfæri, að fulltrúi ASÍ hefur átt sæti í stjórn Spilliefnanefndar frá upphafi og tekið þar þátt í að móta þá miklu breytingu á meðferð spilliefna, sem stofnun Spilliefnanefndar fól í sér á sínum tíma. Í 16. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir því að samsetning stjórnar Úrvinnslusjóðs breytist verulega frá því sem gilt hefur um Spilliefnanefnd. Nú er einungis lagt til að fyrir utan fulltrúa ráðherra tilnefni ýmis samtök atvinnurekenda og sveitarfélögin í stjórnina, en ekki gert ráð fyrir fulltrúa launafólks eða neytenda. Það er staðföst skoðun ASÍ að það sé afar mikilvægt að sjónarmið launafólks og neytenda fái notið sýn í allri umfjöllum um þennan málaflokk, bæði stefnumörkun á vettvangi umhverfisráðuneytisins og við framkvæmd málaflokksins, þar með talið ákvörðun um álagningu úrvinnslugjalds.

Í greinargerð með 16. greininni er lagt til að "stjórnin sé skipuð þeim fulltrúum sem mestra hagsmuna hafa af því að kerfið sem frumvarpið byggist á feli í sér eins hagkvæmar lausnir og unnt er." Jafnframt kemur þar fram að "fulltrúar atvinnulífsins" skipi meirihluta nefndarinnar. Alþýðusamband Íslands tekur undir áhersluna á hverjir skipi stjórnina, en ítrekar þá skoðun sína að launafólk og neytendur hafa afar mikla hagsmuni af því að fundnar verði hagkvæmar lausnir, þar sem þeir muni á endanum greiða þau gjöld sem lögð verða á úrgang. Það hefur einnig hingað til verið sameiginlegur skilningur á því, að "fulltrúar atvinnulífsins" séu bæði fulltrúar fyrirtækjanna og fulltrúar starfsmanna þeirra, og því getur ASÍ ekki sætt sig við þessa málsmeðferð.

Því leggur ASÍ til að 16. gr. verði breytt og að sambandið tilnefni einn fulltrúa í stjórn. Verði ekki hægt að koma til móts við þessa kröfu leggur ASÍ til að málið verði frestað um sinn, þannig að svigrúm verði gefið til þess að taka upp beinar viðræður við umhverfisráðherra um málið.

Með kveðju,

Gylfi Arnbjörnsson

Alþingi

Erindi nr. P 128/359

komudagur 2.12.2002

Umhverfisnefnd
Alþingi
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 29. nóvember 2002
AT/hó

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Tilv: 2002110022

Bændasamtök Íslands hafa fengið til umsagnar frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Stjórn samtakanna hefur fjallað um málið og komist að eftirfarandi niðurstöðu:

Tekið er undir markmið laganna um að skapa hagræn skilyrði fyrir endurnotkun og endurnýtingu úrgangs.

Frumvarpið snertir landbúnað einkum vegna úrvinnslugjalds sem lagt er á mjólkurumbúðir og heyrúlluplast en í minna mæli vegna gjalds á olíuvörur, rafhlöður og rafgeyma, kælimiðla og hjólbarða.

Ekki þykir rétt að gera beinar athugasemdir við það gjald sem lagt er á mjólkurumbúðir en vakin er athygli á að gjaldtaka hefst ári fyrr en á öðrum pappaumbúðum og gjaldið mun þýða um einnar krónu hækkun á hverjum líter mjólkurvara sem svarar til árlegs kostnaðar atvinnugreinarinnar sem nemur um 50 milljónum kr. Þau nýju útgjöld munu veikja samkeppnisstöðu íslenskra mjólkurvara á markaði og þar með einnig afkomu og stöðu mjólkuriðnaðarins.

Þeim áformum um að hefja gjaldtöku af heyrúlluplasti ári fyrr en af öðrum pappírs-, pappa- og plastumbúðum er hins vegar mótmælt.

Rétt þykir að benda á að ekki er að finna í frumvarpinu neitt sem hvetur bændur til að safna saman heyrúlluplasti og skila því í flutningshæfu formi. Auðvelt á þó að vera að pakka plastinu saman t.d. með rúllubindivélum og auka með því rúmþyngd plastsins og auðvelda jafnt flutninga sem urðun.

Frumvarpið gerir ráð fyrir að stjórn Úrvinnslusjóðs beri ábyrgð á nýtingu sjóðsins og þeirri starfsemi sem kostuð er af sjóðnum. Skipulagning söfnunar og framkvæmd hlýtur að eiga sér nokkurn aðdraganda og því óheppilegt að hefja gjaldtöku áður en sá undirbúningur hefst. Í því sambandi er rétt að vekja athygli á að þó áformað sé að bændur standi undir verulegum hluta af tekjum Úrvinnslusjóðs tengjast þeir ekki stjórn Úrvinnslusjóðs með

beinum hætti.

Eins og þegar er fram komið vilja Bændasamtök Íslands greiða fyrir hirðusemi í meðferð úrgangs og endurnýtingu eftir því sem hagkvæmt þykir. Því lýsa samtökin sig reiðubúin til samvinnu við hlutaðeigandi yfirvöld um að byggja upp hagkvæmt kerfi til söfnunar og eyðingar eða endurvinnslu rúllubaggaplasts, en slíkt krefst verulegs undirbúnings.

Lagt er til að gjaldtöku á heyrúlluplast verði frestað um eitt ár og hefjist 1. janúar 2004 þ.e. á sama tíma og gjaldtaka hefst á pappírs-, pappa- og plastumbúðum. Árið 2003 verði jafnframt notað til að undirbúa framkvæmdaferlið.

Ekki eru gerðar frekari athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst,
f.h. Bændasamtaka Íslands,

Ari Teitsson

Reykjavík 25. nóvember 2002.

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Endurvinnslan hf. þakkar fyrir að fá til umsagnar frumvarp til laga um breytingar á ofangreindum lögum.

Það er ánægjulegt að komið er fram frumvarp um úrvinnslugjald, sem hefur vonandi þau áhrif að endurnotkun eða endurnýting umbúðaúrgangs muni aukast verulega á komandi árum. Hagrænir hvatar eru nauðsynlegir til að ná árangri í söfnun og úrvinnslu umbúðaúrgangs og hafa flest nágrannalönd okkar þegar sett upp slík kerfi.

Ferli til endurnotkunar og -nýtingar er þegar til staðar hér á landi fyrir marga þá flokka sem nefndir eru í þessu frumvarpi. Aðrir flokkar eru nýir og eins og fram kemur í athugasemd um 15. gr. lagafrumvarpsins, þá er markmiðið með þessu nýja kerfi að skapa hagræn skilyrði sem eru nauðsynleg til að hrinda aðgerðum í framkvæmd.

Stjórn Endurvinnslunnar hf. hefur fylgst með undirbúningi þessa frumvarps og vonar að mál gangi jafnvel eftir og væntingar eru um.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar Endurvinnslunnar hf.

Gunnar Bragason,
framkvæmdastjóri.

www.fib.is

Félag íslenskra bifreiðaeigenda

ICELANDIC AUTOMOBILE ASSOCIATION

Alþingi

Erindi nr. Þ 128/537

komudagur 5.12.2002

Nefndasvið Alþingis
Umhverfisnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 5. desember 2002

Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál.

Félag íslenskra bifreiðaeigenda setur varnagla við veigamikla þætti í frumvarpi til laga um úrvinnslugjald. Ákvæði frumvarpsins um úr sér gengin ökutæki og gjaldtöku af bifreiðaeigendum til að mæta því eru að mati FÍB ekki í samræmi við tilskipun 2000/53/EB (og breytingar 2002/151/EB) sem tók gildi 21. október 2000. Lögleiðingu tilskipunarinnar átti að vera lokið hér á landi 21. apríl 2002.

Í tilskipun 2000/53/EB er lögð áhersla á það að vinna gegn mengun vegna bílflaka. Það á að draga úr 8 til 9 milljón tonna úrgangi frá um 12 milljón ökutækjum sem áætlað er að falli til árlega í Evrópu. Gerð er krafa til ríkja innan EES um að setja lög og reglur í samræmi við tilskipunina varðandi endurnýtingu og endurvinnslu ökutækja og bann við hættulegum spilliefnum. Ákvæði tilskipunarinnar hafa það í för með sér að koma þarf upp umfangsmiklu kerfi endurvinnslu. Auknar umhverfiskröfur eru gerðar til þeirra sem hafa með söfnun, móttöku og flokkun á bílflökum að gera. Í tilskipuninni eru ákvæði um endurvinnsluhlutfall og hvaða efni í ökutækjum skal meðhöndla sérstaklega. Frá og með árinu 2006 á a.m.k. 85% af þyngd bílflaka að vera endurvinnanlegt og árið 2015 er viðmiðunin 95% af þyngd ökutækja.

Í frumvarpi til laga um úrvinnslugjald segir að markmiðum tilskipunar 2000/53/EB verði náð með því að leggja úrvinnslugjald á ökutæki og að þeir fjármunir verði notaðir til að greiða fyrir söfnun og endurnýtingu ökutækja. Þá er í frumvarpinu lagt til að greitt verði gjald til þeirra sem afhenda gjaldskyld ökutæki til móttökustöðvar. Í frumvarpinu er ekki fjallað um fjárhagslega og verklega ábyrgð framleiðenda ökutækja á úrvinnslu þeirra sem er einn af hornsteinum Evróputilskipunarinnar. Klárlega hefur þessi þáttur veruleg áhrif á kostnað neytenda við eign og rekstur bifreiða. Löggjafinn verður að gera þær kröfur til framkvæmdavaldsins að vanda til vinnubragða áður en ákveðið er að leggja á neytendur viðbótarskatta með tilheyrandi marföldunaráhrifum á vísitölur.

MEMBER OF ALLIANCE
INTERNATIONALE
DE TOURISME

HEIMILIS- & PÓSTFANG:
ADDRESS AND POSTAL ADDRESS:
Borgartún 33 · IS-105 Reykjavík

SÍMI:
TELEPHONE:
+354 562 9999

MYNDSENDIR:
TELEFAX:
+354 552 9071

NETFANG:
E-MAIL:
fib@fib.is

KENNITALA:
REG. NUMBER:
530169-7749

Bíla- og varahlutaframleiðendur sem selja vöru sína í Evrópu verða að fylgja fyrirmælum tilskipunarinnar í áföngum. Auk strangra tímamarka er ljóst að framleiðendur muni bera umtalsverðan kostnað vegna þessara reglna. Í greinargerð frá Pricewaterhouse Coopers í september 2002 kemur fram að áætlaður kostnaður geti verið allt að 150 evrur á hvert ökutæki. Ekki er tekið tillit til þessa kostnaðar í úrvinnslufrumvarpinu. Útgjöld framleiðenda leggjast ofan á innkaupsverð ökutækja og til viðbótar gerir frumvarpið ráð fyrir úrvinnslugjöldum á ökutæki og fylgihluti. Loks leggur ríkið vörugjald (30%–45%) og virðisaukaskatt á hærra grunnverð ökutækja. Neytendur munu því bera tugþúsunda úrvinnslugjald við kaup á nýju ökutæki og að auki greiða 1.040 kr. árlega sérstakt úrvinnslugjald. Sjóðurinn verður digur - neytendur borga, en markmiðin eru óskýr.

Við gerð þessa frumvarps var ekki talin ástæða til að kalla að borði fulltrúa neytenda né fulltrúa Bílgreinasambandsins sem eru m.a. samtök umboðsaðila framleiðenda ökutækja og varahluta. Neytendur bera gjöldin á endanum og framleiðendur ökutækja bera verulega ábyrgð á framkvæmd og kostnaði við tilskipunina. Í athugasemdum kemur m.a. fram að frumvarpinu sé ætlað að setja fram eins hagkvæmar lausnir á framkvæmd úrgangsmála og kostur er, þar sem þeir aðilar sem bera ábyrgð á málaflokknum, þ.e. sveitarfélög og atvinnulífið, hafi frumkvæði og samvinnu. Í Evróputilskipuninni kemur fram að framleiðendum er ætlað að borga allan eða verulegan hluta af kostnaði við framkvæmdina (sbr. 7. gr. tilskipunar 2000/53/EB).

FÍB hvetur umhverfisnefnd til að vísa frumvarpi um úrvinnslugjald frá enda ljóst að ákvæði frumvarpsins um úrvinnslu ökutækja þurfa frekari vinnu við svo hægt sé af sanngirni að uppfylla ákvæði tilskipunar 2000/53/EB og ná fram góðri stjórnsýslu um þennan málaflokk.

Virðingarfyllt,

Félag íslenskra bifreiðaeigenda

Runólfur Ólafsson
framkvæmdastjóri

Meðfylgjandi er fréttatilkynning frá Statens forurensningstilsyn í Noregi frá 04.07.02.

Alþingi
Erindi nr. P 128/ 579
komudagur 9.12.2002

Reykjavík 9. desember 2002

Til: Umhverfisnefndar Alþingis.
Frá: Fjármálaráðuneyti

Efni: Frumvarp til laga um úrvinnslugjald. Upplýsingar í tengslum við fyrirspurnir á fundi nefndarinnar 6. desember 2002.

1. Mat á tekjum vegna frumvarpsins.

Í kostnaðarumsögn fjármálaráðuneytisins með frumvarpinu kemur fram að að frátöldu ákvæði III til bráðabirgða megi ætla að heildarskatttekjur verði 1.260 m.kr. á ári og aukist um 500 m.kr. frá því sem nú er skv. lögum um spilliefnagjald og lögum um ráðstafanir gegn umhverfismengun af völdum einnota umbúða fyrir drykkjarvörur (flöskur og dósir).

Eins kemur fram í umsögninni þá skortir forsendur til að meta hvaða tekjum úrvinnslugjald á umbúðaflokkana sem tilgreindir eru í ákvæði III til bráðabirgða þurfi að skila til að standa undir kostnaði við úrvinnslu þessara umbúða eftir að þær eru orðnar að úrgangi. Við vinnu umsagnarinnar var gengið eftir upplýsingum frá umhverfiráðuneyti varðandi þetta atriði og fengust þær upplýsingar að vegna umfangs þessara umbúða hefði ekki enn verið gerð um það nein áætlun sem gæti staðist.

2. Mat á kostnaði vegna frumvarpsins.

Í kostnaðarumsögn ráðuneytisins var ekki lagt mat á kostnað við framkvæmd þessa kerfis (heildarkostnaður Úrvinnslusjóðs að frátöldum beinum úrvinnslukostnaði). Samkvæmt upplýsingum í tengslum við fjárlagagerð fyrir árið 2003 ber að líta svo á að umhverfiráðuneytið á ætli að a lmennur rekstrar- og um sýslukostnaður Ú rvinnslusjóðs g eti orðið u.þ.b. 63 m.kr. á ári til viðbótar við núverandi 11 m.kr. almennan rekstrarkostnað Spilliefnasjóðs.

3. Mat á magni umbúða.

Efnahagsskrifstofa ráðuneytisins hefur gert eftirfarandi tilraun til að áætla magn umbúða úr pappír, pappa og plasti sem leggja á úrvinnslugjald á frá 1. janúar 2004.

Samkvæmt ársskýrslu Sorpu fyrir 2001 tók fyrirtækið við 106.000 tonnum af úrgangi árið 2001. Frá endurvinnslustöðvum var tekið við um 17.000 tonnum. Í endurvinnslustöðvunum voru 30% blandaður úrgangur en 6,3% pappír og pappi til endurvinnslu. Hér er reiknað með því að 30% af því sem kemur í endurvinnslustöðvarnar séu umbúðir. Eitthvað af pappanum eru umbúðir og eitthvað af blandaða úrganginum eru ekki umbúðir. Þetta bendir til að 5.000 tonn af umbúðum hafi komið í endurvinnslustöðvarnar.

Frá sorphirðu sveitarfélaganna komu 43.000 tonn af sorpi. Gerðar eru úrtakskannanir á samsetningu þess og í nóvember 2001 voru 16,7% af sorpinu flokkar sem nálgast það sem hér er til skoðunar. Samkvæmt því komu 7.200 tonn af umbúðum með heimilissorpinu árið 2001. Bein skil fyrirtækja til Sorpu námu 46.000 tonnum. Þar af metur Ögmundur Einarsson, framkvæmdastjóri að 15.000 tonn séu bylgjupappi og 1.000 tonn plastumbúðir.

Samtals eru þetta 28.200 tonn á þjónustusvæði Sorpu. Ef áætlað er að stærstur hluti af umbúðum frá fyrirtækjum á landinu öllu komi til Sorpu en að aðrar umbúðir komi hlutfallslega eftir mannfjölda má áætla að fyrir landið í heild sé um að ræða um 36.000 tonn.

Í fylgiskjali með frumvarpinu eru upplýsingar um flokkun umbúða miðað við 1995. Þar er talið að við höfum notað tæp 40.000 tonn af umbúðum úr pappa, plasti og samsettar umbúðir. Allnokkuð af umbúðum sem þar eru taldar eru í flokkum sem eru eða verða úrvinnslugjaldsskyldar. Stærðargráðan bendir þó til þess að þessi tala sé ekki víðs fjarri.

Engin tilraun er gerð til þess að meta hversu mikið hlutfall af þunga umbúðir eru utan um allt það sem í umbúðum er. Sé hins vegar miðað við að innheimt gjald af umbúðunum sjálfum yrði það sama og er af hreinum umbúðaflokkum í frumvarpinu (22,23 kr/kg á pappír og pappa) gæti stærðargráða gjaldsins orðið 800 m.kr.

Alþingi
Erindi nr. P 128/578
komudagur 9.12.2002

Reykjavík 9. desember 2002

Til: Umhverfisnefndar Alþingis.
Frá: Fjármálaráðuneyti
Tekju- og lagaskrifstofa / IMP

Efni: Frumvarp til laga um úrvinnslugjald. Afstaða fjármálaráðuneytis til umsagna ríkisskattstjóra og tollstjórans í Reykjavík.

I. Umsögn ríkisskattstjóra.

Afstaða ráðuneytisins til umsagnar ríkisskattstjóra er sem hér segir (lið fyrir lið):

Um 5. gr.

Ráðuneytið fellst á ábendingu ríkisskattstjóra varðandi lokamálslið 2. mgr. 5. gr. Ráðuneytið leggur til að lokamálsliður 2. mgr. 5. gr. hljóði svo:

"Gjaldskylda fellur niður frá og með upphafi fyrsta gjaldtímabils eftir að full 15 ár eru liðin frá skráningu ökutækis hér á landi."

Um 6. gr.

Ráðuneytið tekur ekki afstöðu til athugasemdar um orðanotkun í þessari grein en vísar henni til umhverfisráðuneytis.

Um 8. gr.

Ráðuneytið vísar þessari athugasemd til umhverfisráðuneytis.

Um 9. gr.

Ráðuneytið tekur undir athugasemd ríkisskattstjóra og leggur til að allur texti á eftir orðinu "endursölu" falli brott úr 1. tölul. 1. mgr. 9. gr. Jafnframt leggur ráðuneytið til að orðinu "vörugjaldsskyld" í 3. mgr. 9. gr. verði breytt í "úrvinnslugjaldsskyld".

Um 11. gr.

Í lögum um vörugjald, nr. 97/1987, með síðari breytingum, er ekki að finna ákvæði sem tiltekur að gjaldskylda myndist jafnframt við úttekt eigenda fyrirtækis og vegna eigin nota fyrirtækis á gjaldskyldum vörum. Umrætt ákvæði 11. gr. frumvarpsins er sambærilegt 9. gr. laga um vörugjald og unnið með hliðsjón af þeirri grein. Ráðuneytið gerir ekki athugasemd við að ákvæði, eins og lagt er til í umsögn ríkisskattstjóra, verði bætt við 2. mgr. 11. gr.

Um 13. gr.

Ráðuneytið tekur undir þessa athugasemd ríkisskattstjóra og leggur til að 3. málsl. 1. mgr. 13. gr. falli út.

Um 22. gr.

Ráðuneytið hefur fundað með undirstofnunum sínum (ríkisskattstjóra og tollstjóranum í Reykjavík) og lagt á það áherslu að gengið sé út frá því að gildistaka laganna verði 1. janúar. Ráðuneytið hefur fullan skilning á ábendingu ríkisskattstjóra en vísar athugasemdinni að öðru leyti til umhverfisráðuneytis.

Áhrif á rekstrarkostnað ríkisskattstjóra.

Ekki hefur unnist tími til að fara nánar ofan í mat ríkisskattstjóra á auknum kostnaði vegna hugbúnaðargerðar og framkvæmdar laganna en í fljótu bragði virðist sem um talsvert ofmat sé að ræða.

II. Umsögn tollstjórans í Reykjavík.

Afstaða ráðuneytisins til umsagnar tollstjórans í Reykjavík er sem hér segir (lið fyrir lið):

Um 1. gr.

Að mati ráðuneytisins er skýrt kveðið á um markmið laganna í 1. gr. og ekki hætta á misskilningi varðandi það undir hvaða ráðuneyti frumvarpið falli. Að öðru leyti vísar ráðuneytið athugasemdinni til umhverfisráðuneytis.

Um 2. gr.

Að mati ráðuneytisins eru skilgreiningar 2. gr. frumvarpsins greinargóðar. Ráðuneytið tekur ekki afstöðu til athugasemdarinnar en vísar henni til umhverfisráðuneytis.

Um 7. gr.

Ráðuneytið tekur ekki afstöðu til athugasemdarinnar en vísar henni til umhverfisráðuneytis.

Um 8. gr.

Ráðuneytið tekur ekki afstöðu til athugasemdarinnar en vísar henni til umhverfisráðuneytis.

Um 9. gr.

Ráðuneytið tekur undir athugasemd tollstjórans varðandi 1. og 3. mgr. 9. gr. Ráðuneytið vísar til tillögu sinnar varðandi 9. gr. sem kemur fram að ofan í umfjöllun um umsögn ríkisskattstjóra.

Varðandi athugasemd tollstjóra um að í 3. mgr. 9. gr. sé gert ráð fyrir að aðili skuli tilkynna atvinnurekstur sinn eða starfsemi til skráningar hjá skattstjóra þar sem aðili hefur lögheimili, vill ráðuneytið vekja athygli á því að samskonar ákvæði er að finna í 2. mgr. 4. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald. Telur ráðuneytið að rétt sé að mið við það lagaákvæði.

Ráðuneytið tekur undir athugasemd tollstjóra um að bætt verði eftirfarandi málslíð við 3. mgr. 9. gr. (verður 2. málsl. 3. mgr. 9. gr.):

"Skráning hjá skattstjóra er forsenda fyrir greiðslufresti, sbr. 1. og 3. mgr. 11. gr." Er þetta gert til að taka af öll tvímæli um heimild aðila til greiðslufrests.

Um 10. gr.

3. málsl. 1. mgr. 10. gr. er orðrétt samhljóða 3. málsl. 1. mgr. 8. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald. 10. gr. frumvarpsins er sambærileg 1. mgr. 8. gr. laga nr. 97/1987. Athugasemd tollstjóra við 10. gr. er að mati ráðuneytisins almenn og á m.a. einnig við um lög um vörugjald. Að mati ráðuneytisins er ekki óljóst hver fari með eftirlit og framkvæmd almennt. Mikil reynsla er komin á framkvæmd laga um vörugjald og verður samskonar framkvæmd höfð á lögum um úrvinnslugjald verði frumvarpið að lögum.

Um 11. gr.

Ráðuneytið er sammála um að það sé mikilvægt að eindagi á greiðslu úrvinnslugjalds fari saman við greiðslu eindaga aðflutningsgjalda. Er gengið út frá því í frumvarpinu. 11. gr. frumvarpsins tekur til gjalddaga og er hún byggð á 9. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald. Samskonar reglur gilda því um eindaga á greiðslu úrvinnslugjalds og greiðslu aðflutningsgjalda.

Ráðuneytið tekur undir athugasemd tollstjóra varðandi 7. mgr. 11. gr. frumvarpsins. Ráðuneytið leggur til að 7. mgr. 11. gr. frumvarpsins hljóði svo:

"Um greiðslufrest úrvinnslugjalds vegna innfluttrar vöru fer að öðru leyti samkvæmt reglugerð nr. 390/1999, um greiðslufrest á aðflutningsgjöldum, með síðari breytingum." Þetta ákvæði tekur eingöngu til þeirra gjaldskyldu aðila sem ekki eru skráningarskyldir.

Um 12. gr.

Ráðuneytið tekur undir athugasemd tollstjóra og leggur til eftirfarandi breytingar á 12. gr.:

1. 1. mgr. 12. gr. á eingöngu að ná til innlendrar framleiðslu. Því er lagt til að hún byrji svo:
"Gjaldskyldir aðilar skv. 3. tölul. 1. mgr. 9. gr. skulu ..." Tekin út tilvísun í 1. tölul. 1. mgr. 9. gr. sem varðar innflutning.

2. 2. og 3. mgr. 12. gr. eiga að ná til allra gjaldskyldra aðila (1.-3. tölul. 1. mgr. 9. gr.). Til að hnykkja á því er lagt til að 2. mgr. byrji svo:
"Sé úrvinnslugjald ekki greitt á tilskildum tíma skal gjaldskyldur aðili skv. 1. mgr. 9. gr. sæta álagi ..."

Um 15. gr.

Í greininni segir að Úrvinnslusjóður hlutist til um að endurgreiða útflytjenda úrvinnslugjaldið samkvæmt nánari ákvörðun í reglugerð. Að öðru leyti vísar ráðuneytið þessari athugasemd til umhverfisráðuneytis.

Um 21. gr.

Ráðuneytið tekur undir athugasemd tollstjóra og lýsir sig reiðubúið í smíði reglugerðar með umhverfisráðuneytinu.

Athugasemdum tollstjóra vegna viðauka er vísað til umhverfisráðuneytis.

Skrifstofa Alþingis
Umhverfisstofnun
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 3. desember 2002
HVR20021100094

Efni: Umsögn Hollustuverndar ríkisins um frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál

1. Almennar athugasemdir

Hollustuvernd ríkisins telur eðlilegt að starfsemi Úrvinnslusjóðs verði hýst hjá Umhverfisstofnun.

Þá vill stofnunin nefna að það er mikilvægt að tryggja að olfúsíur sem nú flokkast sem spilliefni eftir notkun, sbr. reglugerð nr. 184/2002, séu með viðeigandi úrvinnslugjaldi strax í upphafi og verði þar, t.d. í flokki með olíuvörum sbr. 2. tl. 8 gr. frumvarpsins. Úrvinnslugjald fyrir þær gæti verið t.d. 30 til 50 krónur á hverja síu.

Rökin fyrir því að safna olfúsíum sérstaklega eru að þær innihaldi mikið magn olíu. Með sérstakri söfnun er unnt að tryggja að hver sía verði pressuð þannig að stærstur hluti úrgangsolíunnar sem situr eftir í síunni náist út og fari í viðeigandi förgun. Sú almenna tilvísun sem nú er gefin í athugasemdum með 4.gr. frumvarpsins er ekki fullnægjandi að mati stofnunarinnar.

2. Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins

Um 2. gr.

Skilgreina mætti endurvinnslu og orkuvinnslu.

Um 8. gr.

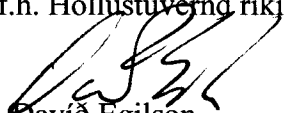
Í síðustu málsgrein 8.gr. er vísað til þess að fyrirtækjum og atvinnugreinum sé heimilt að semja sín í milli um ráðstafanir til að tryggja úrvinnslu úrgangs vegna svartolíu. Hollustuvernd ríkisins telur þetta mikilvægt ákvæði, en bendir á að ekki eigi að takmarka þetta ákvæði við svartolíu, heldur ætti hér að tilgreina svartolíu og annað fljótandi eldsneyti.

Um viðauka IV

Bæta við eftirfarandi flokk:

8421.2300 --- --- Olíu- eða bensínsíur fyrir brunahreyfla

Virðingarfyllst,
f.h. Hollustuvernd ríkisins

Davíð Egilsson
forstjóri

Helgi Jónsson
forstöðumaður

Office address:

Ármúla 1a
108 Reykjavík

Postal address:

P.O. Box: 8080
IS-128 Reykjavík

Telephone:

+ 354-585 1000

Telefax:

+ 354-585 1010

Internet:

www.hollver.is

Kennitala:

490882-0149

Umhverfisstofnun Alþingis
Nefndasvið / Eva Margrét Ævarsdóttir
150 Reykjavík

5. desember 2002

Efni: Frumvarp til laga um úrvinnslugjald (337. mál)

Vísað er í bréf Alþingis dagsett 18. nóvember 2002.

Stjórn Landvernd, landgræðslu- og umhverfisverndarsamtaka Íslands, hefur kynnt sér frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Stjórnin fagnar frumvarpinu og telur mikilvægt að bæta hagræn skilyrði fyrir endurnotkun og endurnýtingu úrgangs. Stjórnin telur að frumvarpið sé liður í því að innleiða mengunarbótaþætluna hér á landi.

Stjórn Landverndar gerir eftirfarandi efnislegar athugasemdir við frumvarpið:

Fiskveiðinet verði vörflokkur sem beri úrvinnslugjald

Í 8. gr. er tilgreindar þær vörur sem skulu bera úrvinnslugjald. A.m.k. einn mikilvægur vörflokkur virðist hafa orðið útundan. Það eru veiðafæri, einkum net og vörpur. Mikið magn veiðafæra er afskrifað á hverju ári. Við má sjá úrgang af þessu tagi og stafar af honum sjónmengun auk þess sem hann getur valdið dauða og þjáningu fugla. Það er því rík ástæða til að tryggja að fiskveiðinetum verði fargað með ábyrgum hætti. Því er lagt til að bætt verði við nýjum flokki undir heitinu "veiðarfæri" og nánari lýsing verði færð í nýjan viðauka.

Ósóneyðandi kælimiðlar í viðauka XV

Í viðauka XV eru skráðir kælimiðlar sem leggja skal úrvinnslugjald á. HydroChloroFluorCarbon (HCFC-22) er leyft til nota í búnaði sem settur var upp fyrir 1. janúar 1997. Á síðasta ári voru flutt inn 87 tonn af HCFC-22 og allt bendir til þess að innflutningurinn í ár verði annað eins. Ekki verður séð að þetta efni sé tilgreint í viðauka XV.

Skilagjald á ósóneyðandi efni

Stjórnin Landverndar minnir á að nota má hagrænar aðgerðir til að bæta nýtingu og draga úr sóun. Sérstaklega vill stjórnin benda á notkun kælimiðla sem hafa ósóneyðandi áhrif eins og HCFC-22. Áralangar tilraunir til að stöðva eða takmarka notkun þessa kælimiðils hafa enn ekki borið tilætlaðan árangur. Stjórn Landverndar telur að með skynsamlegu skilagjaldi megi skapa fjárhagslegan hvata til að takmarka losun út í andrúmsloftið. Lagafrumvarpið er kjörið tækifæri fyrir Alþingi að taka á þessu máli. Þetta má gera með því að bæta við í II. kafla frumvarpsins sérstakri grein um skilagjald á ósóneyðandi kæliefni. Skilagjaldið verður að vera það hátt að það

virki hvetjandi á fyrirtæki til að halda kælibúnaði vel við og gæta að því við áfyllingu að efni fari ekki út í andrúmsloftið.

Tilnefning í stjórn Úrvinnslusjóðs

Stjórn Landverndar vill gera efnislega athugasemd við 16. gr. um stjórn Úrvinnslusjóðs. Samkvæmt tillögunni tilnefna hagsmunasamtök atvinnulífsins þrjá fulltrúa af fimm í stjórn. Það vekur spurningu að skv. frumvarpinu skuli fulltrúar atvinnulífsins eingöngu koma úr röðum samtaka atvinnurekenda.

Í athugasemdum við þessa grein segir að stjórnin sé þannig skipuð til að tryggja að þar séu fulltrúar þeirra sem mestra hagsmuna hafa af því að kerfið sem frumvarpið byggist á feli í sér eins hagkvæmar lausnir og unnt er. Stjórn Landverndar vill vekja athygli á því að úrvinnslugjald er almannatheillamál sem tengist með beinum hætti starfsvettvangi umhverfisverndarsamtaka og neytendasamtaka ekki síður en samtaka atvinnulífsins. Með frumvarpinu á að stuðla að betra og heilnæmara umhverfi og bættri auðlindanýtingu. Þessu marki þarf að ná með sem minnstum tilkostnaði fyrir neytendur. Það er afar gagnlegt að fulltrúar sem gæti þessara sjónarmiða eigi sæti í stjórn. Það verður best tryggt með því að frjáls félagasamtök á sviði umhverfisverndar og neytendaverndar hafa jafnan rétt til að tilnefna stjórnarmenn og samtök atvinnulífsins.

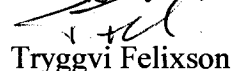
Hluti úrvinnslugjalds í fræðslusjóð

Stjórn Landverndar bendir á að víða hefur tíðkast að nota hluta úrvinnslugjalds til fræðslu um umhverfisvernd. Það er reynsla Landverndar af verkefninu Vistvernd í verki að verulega megi draga úr úrgangi og bæta meðhöndlun og skil til endurvinnslu. Samkvæmt upplýsingum frá Sorpu setti hver íbúi á höfuðborgarsvæðinu 244 kg. af óflokkuðum úrgangi í tunnuna á árinu 2001. Reynslan sýnir að með því að tileinka sér vistvæna lifnaðarhætti, eins og þátttakendur í Vistvernd í verki hafa gert, má minnka óflokkaðan heimilisúrgang í um 82 kg á ári á hvern íbúa.

Umhverfismennt er augljóslega hagkvæm leið til að ná árangri. Það þýðir því vel markmiðum laganna að beina hluta úrvinnslugjaldsins til fræðslu. Þetta hefur verið reynt víða erlendis. Í Svíþjóð rennur hluti endurvinnslugjalds til starfsemi "Håll Sverige Rent" sem er samstarfsverkefni yfirvalda og frjálsra félagasamtaka.

Í 19. gr. er lagt til að 0,5% af tekjum sjóðsins renni sem umsýslugjald til ríkissjóðs. Stjórn Landverndar leggur til að í sömu grein verði jafnframt ákvæði þess efni að 1% af tekjum sjóðsins renni til fræðslu um umhverfisvernd sem stjórnvöld og frjáls félagasamtök eigi samstarf um.

Virðingarfyllst,

Tryggvi Felixson

framkvæmdastjóri Landverndar

Umhverfisstofnun Alþingis
Alþingi
150 Reykjavík

SÍÐUMÚLA 13,
108 REYKJAVÍK,
SÍMI 545 1200,
TELEFAX 545 1212,
ns@ns.is
PÓSTHÓLF 8160,
128 REYKJAVÍK.

Reykjavík 13. desember 2002

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Hér um að ræða lög sem koma munu í stað laga um spilliefnagjald, en með frumvarpinu er m.a. verið að færa gjaldtökuna yfir á fleiri vöruflokka. Raunar telja Neytendasamtökin að hér sé um skattlagningu að ræða en ekki gjaldtöku, enda er þetta gjald lagt á vörur sem munu hafa veruleg verðlagsáhrif og sem neytendur verða að borga. Að auki hefur gjaldtakan áhrif til hækkunar á skuldum heimilanna vegna óheppilegrar vísitölutengingar lána.

Frumvarpið er samið af nefnd þar sem atvinnulífið átti þrjá fulltrúa af sjö, en hvorki samtök neytenda né umhverfissamtök höfðu neina möguleika til að koma að málinu. Þar sem hér um mikilvæga hagsmuni neytenda að ræða telja Neytendasamtökin framangreint afar óheppilegt og gagnrýnivert. Það er einnig skoðun Neytendasamtakanna að með frumvarpinu sé verið að velta vanda á þessu sviði yfir á neytendur og sveitarfélög, en að atvinnulífinu sé gert mögulegt að komast hjá að taka á þessum vandamálum hjá sér.

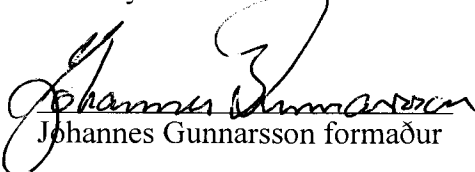
Neytendasamtökin geta ekki mælt með þessu frumvarpi án þess að gerðar séu veigamiklar breytingar á því. Í þessu sambandi leggja Neytendasamtökin áherslu á eftirfarandi:

1. Í 1. gr. frumvarpsins segir að markmið frumvarpsins sé að skapa hagræn skilyrði fyrir endurnotkun og og endurnýtingu úrgangs. Miðað við þessa markmiðsyfirlýsingu er frumvarpið meingallað, enda er ekki leitast þar við að skapa slík hagræn skilyrði, allavega ekki fyrir neytendur. Skilagjald er aðeins á tveimur vöruflokkum. Í fyrsta lagi á einnota drykkjarvöruumbúðum úr áli, stáli, gleri og plastefnum, en slíkt skiladgjald hefur lengi verið við líði. Í öðru lagi og eina nýjungin er varðar skilagjald er á ökutækjum. Í öllum öðrum vöruflokkum, sem eru 16 samtals er um beinar skattaálögur að ræða fyrir neytendur. Neytendasamtökin telja nauðsynlegt að frumvarpinu verði breytt þannig í meðförum Alþingis að það skapi raunveruleg hagræn skilyrði eins og markmið frumvarpsins er.

2. Neytendasamtökin vara við því að með frumvarpinu er verið að byggja upp mjög flókið og dýrt kerfi. Því beina samtökin því til Alþingis að kannað verði hvort ekki megi einfalda þetta frá því sem gert er ráð fyrir í frumvarpinu.
3. Í 8. gr. tölulið 1 er gert ráð fyrir að tekið sé upp “úrvinnslugjald” á samsettar pappambúðir fyrir drykkjarvörur, þ.e. umbúðir fyrir mjólk, ávaxtasafa og fleira. Neytendasamtökin hafna því alfarið að lagðar séu slíkar álögur á þessar nauðsynjavörur, enda ljóst að slíkt myndi leiða til verðhækkunar á þessum vörum. Neytendasamtökin minna á að nú þegar eru þessar vörur mjög dýrar hérlandis. Neytendasamtökin minna einnig á að nú eru heimili hvött til að skila slíkum umbúðum á gámastöðvar. Ekki mun það auka “hagrænan” hvata fyrir neytendur að þurfa að greiða sérstakt gjald vegna úrvinnslu, um leið og þeim er gert að keyra með slíkar umbúðir á gámastöðvar sem oft eru í verulegri fjarlægð frá mörgum heimilum.
4. Neytendasamtökin telja að í stað þess að leysa slíkan vanda eingöngu með álögum á almenning, þurfi að horfa til þessara vandamála með meiri framsýni, þar á meðal að auðvelda neytendum flokkun úrgangs og að koma flokkuðum úrgangi í þar til gerða gáma. Jafnframt þarf að auka hagræn skilyrði til að hvetja neytendur til að flokka heimilissorp.
5. Í IV. kafla frumvarpsins er fjallað um úrvinnslusjóð. Í 16. gr. frumvarpsins er gerð tillaga um stjórn úrvinnslusjóðs og að hún skuli vera fimm manna. Þar er gert ráð fyrir að ráðherra skipi formann án tilnefningar, sveitarfélög skipi einn fulltrúa og atvinnulífið þrjá fulltrúa, eða meirihluta stjórnarmanna. Neytendasamtökin telja þessa skipan fráleita. Hér er um mikilvægt mál að ræða og sem skiptir síður en svo aðeins máli fyrir atvinnulífið. Hér er um að ræða álögur sem lagðar eru á neytendur og því telja Neytendasamtökin eðlilegt að samtökin eigi einnig fulltrúa í stjórn sjóðsins. Raunar má einnig telja eðlilegt að umhverfissamtök eigi einnig fulltrúa í stjórn sjóðsins, enda um mikilvægt umhverfismál að ræða. Og ekki síst verður að gæta að jafnræði ríki innan stjórnar milli fulltrúa stjórnalda (ríkis og sveitarfélaga), atvinnulífs og hagsmunasamtaka almennings (þar á meðal neytenda).

Virðingarfyllst

f.h. Neytendasamtakanna

Johannes Gunnarsson formaður

Reykjavík, 6. desember 2002

Umhverfisnefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 128/565
komudagur 6.12.2002

Varðar: Frumvarp til laga um úrvinnslugjald

Þann 12. nóvember síðastliðinn, mælti umhverfisráðherra fyrir frumvarpi til laga um úrvinnslugjald og var frumvarpinu, 337. mál 128. löggjafarþings vísað til umhverfisnefndar til umfjöllunar. Þar sem Olíudreifingu ehf. var ekki sent málið til umsagnar og fulltrúar þess ekki boðaðir á fund nefndarinnar, leyfir félagið sér að koma eftirfarandi athugasemdum við frumvarpið á framfæri við nefndina, þar sem málið snertir félagið afar mikið, sem einn stærsta framkvæmdaraðila laga um spilliefnagjald, sem söfnunar- og meðhöndlunaraðili úrgangsolíu í samvinnu við Skeljung hf. á grundvelli samnings við Spilliefnanefnd.

Almennt séð er ástæða til að fagna frumvarpinu, sem ætti að leiða til minnkunar á framleiðslu úrgangs og vera tæki til að tryggja skilvirka meðhöndlun og endurnýtingu úrgangs, en félagið gerir athugasemd við ákveðin atriði, sem talin verða upp hér að neðan:

Í 8. grein er gert ráð fyrir að fyrirtækjum sé heimilt að semja sín á milli um ráðstafanir til að tryggja úrvinnslu úrgangs vegna svartolíu, enda þjóni það markmiðum laganna. Svartolía sé því undanþegin gjaldtöku skv frumvarpinu enda sé samningurinn staðfestur af stjórn Úrvinnslusjóðs.

Slíkt samkomulag hefur verið í gildi milli olíufélaganna Olíufélagsins, Olíuverzlunar Íslands og Skeljungs til fjölda ára. Hefur það fyrirkomulag gefist vel og er ástæða til að fagna því að gefinn sé kostur á að því fyrirkomulagi verði haldið áfram, enda er það afar hagkvæmt fyrir alla aðila og leysir verkefnið í alla staði á fullnægjandi hátt. Er lagt til að möguleiki á tilsvarende samningum sé gerður almennur í lögunum, enda oft hægt að nýta sér samlegðaráhrif við annan rekstur, sem eru úrvinnslusjóði og framkvæmdaraðilum laganna kannski lokuð af ýmsum ástæðum, t.d. vegna krafna um útboð verkefna hins opinbera.

Við notkun nokkurra efna, þar á meðal white spirit og svartolíu, myndast ekki úrgangur við suma notkun efnanna, meðan úrgangur myndast við aðra. Sem dæmi myndast úrgangur við notkun white spirit í málningariðnaði, meðan notkun efnisins í vegagerð myndar ekki úrgang. Sömuleiðis myndast ekki úrgangur við brennslu svartolíu í fiskimjölsverksmiðjum, meðan úrgangur myndast við notkun hennar í skipum. Þetta á örugglega við í fleiri tilfellum og er óeðlilegt að efnanotkun sem ekki myndar úrgang sé að taka þátt í greiðslu á meðhöndlun úrgangs sem í sumum tilfellum væri sprottinn af ófullkomnari framleiðsluaðferðum og gæti þar með orðið til að draga úr framþróun.

Það gjald sem lagt er til að lagt verði á svartolíu, 0,20 kr/kg, er eðlilegt gjald á þá olíu sem myndar úrgang, meðan það ætti einungis að vera lítill hluti þess ef leggja ætti gjaldið á alla svartolíunotkun.

Olíudreifing ehf

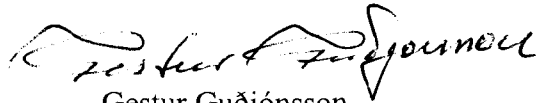
Pósthólf 4230 · 128 Reykjavík · Sími 550 9900 · Fax 550 9999

Ástæða er til að benda háttvirtri umhverfisnefnd á, að í öðru máli sem lagt hefur verið fyrir þingið, frumvarpi til laga um verndun hafs og stranda, 240. máli, er ákvæði sem skyldar söluaðila olíu að taka við öllum olíuúrgangi. Slíkt getur ekki samræmst þessum lögum, enda ekki gert ráð fyrir að þeir aðilar sem þessi skylda er lögð á fái greiðslu fyrir þá aðstöðu sem yrði þá að koma sér upp og rekstur honum samfara, ef viðkomandi söluaðili nær ekki samningum við úrvinnslusjóð.

Að öðru leyti gerir félagið ekki athugasemdir við frumvarpið og fagnar tilkomu þess.

Virðingarfyllst

f.h. Olíudreifingar ehf.,

Gestur Guðjónsson

Umhverfis- og öryggisfulltrúi

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 30. nóvember 2002 2002110400

Umsögn um 337. mál, frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Með bréfi háttvirtrar umhverfisnefndar Alþingis, dagsettu 19. nóvember 2002, er óskað umsagnar ríkisskattstjóra um framangreint frumvarp og fer hún hér á eftir.

Um 5. gr.

Í greininni er kveðið á um úrvinnslugjald á ökutæki sem lagt skal á með bifreiðagjaldi, sbr. lög nr. 39/1988 um bifreiðagjald. Álagning úrvinnslugjaldsins mun þó taka til mun fleiri ökutækja en bifreiðagjaldið. Gert er ráð fyrir álagningu úrvinnslugjalds á bifreiðir sem undanþegnar eru bifreiðagjaldi skv. 4. gr. laganna um bifreiðagjald. Er þar í fyrsta lagi um að ræða bifreiðir í eigu þeirra er fá frá Tryggingastofnun ríkisins greiddan örorkustyrk, örorkulífeyri, bensínstyrk, eða umönnunargreiðslur vegna örorku barna. Í öðru lagi bifreiðir í eigu björgunarsveita. Í þriðja lagi bifreiðir sem ekki eru í notkun þar sem skráningarmerki þeirra hafa verið lögð inn til varðveislu og í fjórða lagi bifreiðir sem tímabundið hafa verið fluttar úr landi. Ætla má að bifreiðir í eigu bótaþega séu að jafnaði um 13.000 talsins, bifreiðir björgunarsveita innan við 200, og bifreiðir án skráningarmerkja eða tímabundið erlendis samtals um 15.000 talsins. Ekki skal dregið í efa að álagning úrvinnslugjalds vegna umræddra bifreiða samrýmist því markmiði frumvarpsins sem sett er fram í 1. gr. þess. Hins vegar fer ekki hjá því að hugur sé leiddur að hagkvæmni gjaldtökunnar við þær aðstæður. Gjald ákvarðað hverju sinni skal nema 520 kr. Ljóst má vera að kostnaður ríkissjóðs samfara ákvörðun gjalds og innheimtu þess mun nema fjárhæð er svarar til umtalsverðs hluta gjaldsins. Um er að ræða kostnað við gerð og útsendingu greiðsluseðla, auk kostnaðar við afmörkun skattandlagsins og bókanir álagningar og greiðslna í tölvukerfi, að ónefndum kostnaði af hugsanlegri kærumeðferð. Kostnaður við prentun og útsendingu hvers greiðsluseðils mun einn sér nema um 50 kr. Miðað við að tiltaka megi bæði bifreiðagjald og úrvinnslugjald á sama greiðsluseðli, í þeim tilvikum sem það á við, má því ætla að árlegur útlagður kostnaður ríkisskattstjóra muni vegna úrvinnslugjalds á ökutæki nema tæpum 3 milljónum króna.

Í niðurlagsákvæði greinarinnar er kveðið á um að gjaldskylda skuli falla niður þegar liðin eru 15 ár frá skráningu ökutækis hér á landi. Af orðalaginu verður ekki ráðið hvort átt sé við að full 15 ár séu liðin frá skráningu á gjalddaga viðkomandi gjaldtímabils, eða hvort átt sé við að gjaldskylda falli niður þann dag þegar 15 ár eru liðin. Ekki er því ljóst hvort leggja skuli fullt úrvinnslugjald á vegna síðasta gjaldtímabils bifreiðar eða hvort ákvarða skuli gjaldið hlutfallslega á því tímabili miðað við þann dag þegar full 15 ár eru liðin frá skráningu. Ríkisskattstjóri leggur til

að tekin verði af öll tvímæli að því er þetta varðar og þá valinn sá kosturinn sem einfaldari er í framkvæmd, þ.e. að ákvæðið verði orðað á þann veg að gjaldskylda skuli falla niður frá og með upphafi fyrsta gjaldtímabils eftir að full 15 ár eru liðin frá skráningu ökutækis hér á landi.

Um 6. gr.

Ákvæðið hefst með þessum orðum: *"Endurgreiða skal skilagjald, kr. 10.000 kr., hverjum þeim er afhendir gjaldskytt ökutæki til móttökustöðvar til endanlegrar endurnýtingar eða förgunar,"* Ástæða þykir til að gera athugasemdir við tvö tilvitnaðra orða. Annars vegar orðið *endurgreiða*. Um er að ræða greiðslu úr úrvinnslusjóði fremur en endurgreiðslu, enda er það ekki gert að skilyrði að áður greitt úrvinnslugjald vegna viðkomandi bifreiðar nemi skilagjaldsfjárhæðinni. Til samanburðar má benda á að í 7. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að tiltekinn hluti úrvinnslugjalds á drykkjarvöruumbúðir sé endurgreiddur sem skilagjald. Hins vegar virðist orðinu *endanlegrar* vera ofaukið. Hugtökin endurnýting og förgun eru skilgreind í 2. gr. frumvarpsins. Þær skilgreiningar virðast ekki gefa tilefni til þeirra þrengri afmörkunar sem í orðinu *endanlegrar* hljóta að felast. Þá verður hvorki séð að sá er afhendir geti skilyrt afhendinguna né fái nokkru um það ráðið hvað móttakandi gerir við afhent ökutæki.

Um 8. gr.

Í 1. tölul. 1. mgr. er kveðið á um að leggja skuli úrvinnslugjald á tilteknar umbúðir, þ.m.t. samsettar pappaumbúðir fyrir drykkjarvörur sem taldar eru upp í viðauka II með frumvarpinu. Samkvæmt viðaukanum er gert ráð fyrir að úrvinnslugjald skuli leggjast á tilteknar umbúðir, en jafnframt á tilteknar drykkjarvörur í slíkum umbúðum. Innlendum framleiðendum slíkra drykkjarvara er því gert að innheimta og standa skil á gjaldi vegna seldrar framleiðslu sinnar. Jafnframt er þeim gert að greiða úrvinnslugjald við innflutning og kaup innanlands á umbúðum um drykkjarvörurnar sem þeir framleiða. Verður því ekki annað ráðið en ákvæðin leiði til tvöfaldrar gjaldtöku við þessar aðstæður.

Í 3. mgr. er kveðið á um að fyrirtækjum og atvinnugreinum sé heimilt að semja sín í milli um tilteknar ráðstafanir. Þessi notkun hugtaksins atvinnugrein fær vart samrýmst notkun hugtaksins í annarri löggjöf, svo sem í lögum nr. 62/1969 um fyrirtækjaskrá. Samsvarandi hugtakanotkun er þó að finna í lögum nr. 56/1996 um spilliefnagjald. Af samhenginu verður helst ráðið að annað hvort sé átt við fyrirtæki, tvö eða fleiri, sem stunda starfsemi í sömu atvinnugrein eða samtök fyrirtækja er hafa með höndum samsvarandi atvinnustarfsemi.

Um 9. gr.

Í greininni er afmarkað á hverjum gjaldskylda skuli hvíla og jafnframt kveðið á um skyldu þeirra til að tilkynna skattyfirvöldum um starfsemi sína. Í 1. tölul. 1. mgr. er gjaldskylda þeirra, er flytja inn til endursölu vörur sem úrvinnslugjald tekur til, bundin við skráningu á vörugjaldsskrá og þar með vörugjaldsskyldu. Ekki verður séð að úrvinnslugjaldsskylda og vörugjaldsskylda muni að öllu leyti fara saman. Verður ekki annað ráðið en að til greiðsluskyldu úrvinnslugjalds geti komið án þess vörugjaldsskylda sé til staðar. Í því ljósi og að virtri sjálfstæðri tilkynningarskyldu vegna úrvinnslugjalds, sem gert er ráð fyrir í 3. mgr. ákvæðisins, verður ekki séður

tilgangur með umræddri tilvísun til vörugjaldsskráningar. Virðist því mega fella brott úr umræddum 1. tölul. 1. mgr. allan þann texta er kemur á eftir orðinu "endursölu". Að sama skapi virðist rétt að breyta orðinu "vörugjaldsskyld" í 3. mgr. í "úrvinnslugjaldsskyld".

Um 11. gr.

Í 2. mgr. greinarinnar kemur fram að gjaldskylda innlendra framleiðenda stofnast við sölu eða afhendingu gjaldskyldrar vöru. Að virtu markmiði laganna virðist ástæða til að tiltaka að gjaldskylda myndist jafnframt við úttekt eiganda fyrirtækis og vegna eigin nota fyrirtækis á gjaldskyldum vörum.

Um 13. gr.

Af efni ákvæða III. kafla frumvarpsins má ljóst vera að þau taka til annars úrvinnslugjalds en gjalds á ökutæki. Virðist því óþarft að tiltaka í 1. mgr. 11. gr. að álagning úrvinnslugjalds á ökutæki sé kæránleg til ríkisskattstjóra, enda er í 5. gr. frumvarpsins sérstaklega tekið fram að um framkvæmd gjaldsins, þ.m.t. kærumeðferð, skuli fara samkvæmt lögum um bifreiðagjald. Í 7. gr. þeirra laga er kveðið á um að álagning bifreiðagjalds sé kæránleg til ríkisskattstjóra og að kæruúrskurði hans megi skjóta til yfirskattanefndar.

Um 22. gr.

Í greininni er lagt til að gildistaka laganna verði 1. janúar 2003. Gangi það eftir verður fyrsti gjalddagi úrvinnslugjalds á ökutæki strax á gildistökuþingi, en gjalddagi bifreiðagjalds fyrir gjaldtímabilið 1. janúar til 30. júní 2003 er 1. janúar 2003. Með gildistökuákvæði þessu er ríkisskattstjóra og innheimtumönnum ríkissjóðs veittur mjög knappur tími til undirbúnings þeirrar álagningar og innheimtu gjaldsins. Leiða þarf fram skattandlagið, en eins og fram kemur í umfjöllun hér að framan varðandi 5. gr. er úrvinnslugjaldi ætlað að taka til mun fleiri ökutækja en bifreiðagjald gerir. Gera verður breytingar á tölvukerfum skattfyrivalda og innheimtumanna til að álagning úrvinnslugjalds geti farið fram og unnt sé að bóka greiðslur réttilega. Vinna við þær breytingar verður keypt af því atvinnufyrirtæki sem samið hefur verið við um rekstur kerfanna. Ætla má að ríkisskattstjóri þurfi að kaupa af fyrirtækinu þjónustu sem nemur 500 til 1000 vinnustundum. Þar sem þarfagreining hefur eðlilega ekki enn farið fram, er á þessari stundu erfitt að áætla hve langan tíma þarf til undirbúnings. Lausleg athugun bendir þó til þess að veruleg hætta sé á að ekki reynist unnt að ljúka honum í tæka tíð. Ríkisskattstjóri leggur því til gildistaka að því er varðar álagningu úrvinnslugjalds verði miðuð við 1. júlí 2003. Í ljósi ákvæðisins telur ríkisskattstjóri þó varhugavert annað en að hefja strax undirbúning, með tilheyrandi útgjöldum.

Áhrif á rekstrarkostnað RSK.

Í kostnaðarumsögn sem fylgir frumvarpinu er einungis fjallað um tekjur og gjöld úrvinnslusjóðs en ekki vikið að kostnaði við framkvæmd laganna að því leyti sem aðra snertir. Eins og fram kemur í umsögninni hér að framan fellur óhjákvæmilega til kostnaður af álagningu og innheimtu gjaldsins. Í umfjöllun um 5. gr. kemur fram að útlagður kostnaður við prentun og útsendingu greiðsluseðla mun verða um 3 m.kr. á ári. Sá fjöldi gjaldenda, sem bætist við vegna úrvinnslugjalds á bifreiðar er nærri 30.000 og er verulegur kostnaður vegna umsjónar álagningar, kærumeðferðar o.fl.óumflýjanlegur. Þá krefst álagning annars úrvinnslugjalds einnig aukinna

umsvifa. Er áætlað að árlegur viðbótarkostnaður verði a.m.k.m.kr. til viðbótar við kostnað af greiðsluseðlum eða alls 6 m.kr. Eins og framkemur í umsögn um 22. gr. er áætlað að kostnaður í upphafi við gerð og breytingu á hugbúnaði vegna laganna verði 500-1000 tímar eða 4 - 8 m.kr.. Samkvæmt reynslu er árlegur kostnaður við viðhald, uppfærslur og breytingar á tölvukerfum um 1/4 stofnkostnaðarins eða 1 - 2 m.kr.

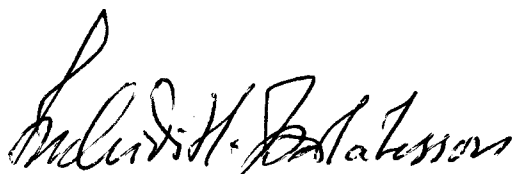
Í samræmi við framangreint er ljóst að með samþykkt frumvarpsins er óhjákvæmilegt að hækka fjárframlög til embættis ríkisskattstjóra sem hér segir:

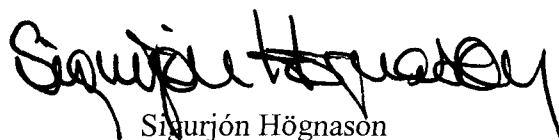
Árleg fjárveiting hækki um:

Laun og annar umsýslukostnaður	3 m.kr.
Prentun og dreifing	3 m.kr.
Viðhald hugbúnaðar	<u>1 m.kr.</u>
Samtals	7 m.kr.

Hugbúnaðargerð 2002/2003 6 m.kr.

Virðingarfyllst

Indriði H Þorláksson

Sigurjón Högnason

Alþingi
Erindi nr. Þ 128/474
komudagur 4.12.2002

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Umhverfisnefnd Alþingis
b.t. Evu M. Ævarsdóttur
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 4. desember 2002

Sam 402/2002 PS/sp
Tilv.: 215,0/05

Efni: Frumvarp til laga um úrvinnslugjald

Á fundi stjórnar Sambands íslenskra sveitarfélaga 3. desember, var lagt fram bréf umhverfisnefndar Alþingis, dags. 18. nóvember 2002, þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál.

Stjórnin samþykkti meðfylgjandi umsögn.

Virðingarfyllst
SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Þórður Skúlason
framkvæmdastjóri

Hjálagt: Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald

Umsögn

Sambands íslenskra sveitarfélaga

um frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Inngangur

Í frumvarpinu er lagt til að svokallað úrvinnslugjald verði lagt á ákveðna vöruflokka og að gjaldið muni renna til sérstaks sjóðs, Úrvinnslusjóðs. Gjaldið skal standa undir kostnaði við meðferð flokkaðs úrgangs á söfnunarstöð, flutningi, endurnýtingu og förgun eftir því sem við á. Verði frumvarpið að lögum mun það taka yfir sambærilegt fyrirkomulag samkvæmt lögum um spilliefnagjald auk nokkurra nýrra vöruflokka. Ástæður fyrir álagningu úrvinnslugjalds á hina nýju vöruflokka má að nokkru leyti rekja til Evrópusambandslöggjafar. Hér er um mikið hagsmunamál fyrir sveitarfélögin að ræða þar sem gera má ráð fyrir að magn úrgangs muni minka auk þess sem sveitarfélög eiga tilkall til greiðslna úr Úrvinnslusjóði vegna meðhöndlunar þeirra á úrgangi sem úrvinnslugjald er greitt af.

Ábyrgð á umhverfismálum á Íslandi

Ábyrgð á umhverfismálum á Íslandi er á höndum umhverfisráðherra, stofnana sem undir hann heyra og sveitarfélaga. Undir umhverfismál falla málefni úrgangs, þ.e. sorps. Þær alþjóðlegu skuldbindingar sem Ísland hefur tekið á sig vegna úrgangs og framkvæmd löggjafar um úrgang er á ábyrgð þessara aðila. Í þessu tilliti skal bent á að úrvinnslugjald verður eitt mikilvægasta stjórnþæki sem völ er á til að ná þeim markmiðum sem Ísland hefur skuldbundið sig til að ná við að draga úr myndun úrgangs og urðun hans. Vegna veigamikils hlutverks stjórnar Úrvinnslusjóðs, sbr. 15. gr. frumvarpsins, er óeðlilegt að hún sé ekki skipuð af þeim sem ábyrgð bera á umhverfismálum á Íslandi. Með hliðsjón af þessu er nauðsynlegt að umhverfisráðherra og sveitarfélög hafi a.m.k. meirihluta í stjórn Úrvinnslusjóðs.

Ný ríkisstofnun - álagning og útgreiðsla úrvinnslugjalds – skattur eða þjónustugjald

Samkvæmt ákvæðum frumvarpsins er úrvinnslugjald skattur en hins vegar er ýmsum sjónarmiðum um þjónustugjöld ætlað að gilda um álagningu og útgreiðslu gjaldsins. Þau hafa m.a. þau áhrif að álagning úrvinnslugjalds á að taka mið af kostnaði við meðhöndlun viðkomandi úrgangs. Framkvæmd álagningar úrvinnslugjaldsins verður því seinvirk og flókin auk þess sem þörf á breytingum á álagningu verður oft fyrir hendi en þær verða þó aðeins gerðar með breytingu á lögum. Þá er eðlilegra að væntanleg lög heiti "Lög um úrvinnsluskatt" þar sem um er að ræða skatt en ekki þjónustugjald.

Fyrirmynd álagningarkerfis og útgreiðslukerfis úrvinnslugjalds er sótt til laga um spilliefnagjald. Meðal annars vegna þeirra nýju vöruflokka sem eiga að verða gjaldskyldir frá því sem spilliefnagjaldslögin kveða á um þá er þetta fyrirkomulag verulega óheppilegt. Ástæðurnar eru m.a. eftirfarandi.

- Vegna margskonar álagningarþrepa eftir og innan vöruflokka er veruleg hætt á sniðgöngu eða málamyndaaðgerðum til að draga úr greiðslu á úrvinnslugjaldi.
- Vegna margskonar álagningarþrepa eftir og innan vöruflokka verður kostnaður við umsýslu úrvinnslugjalds og annarrar starfsemi Úrvinnslusjóðs mjög mikill sé miðað við hversu litlu hlutfalli af úrgangstegundum starfsemin snýr að.
- Hinir nýju vöruflokkar sem gjald er lagt á eru samsettir, ólíkt þeim vöruflokkum sem spilliefnagjald er lagt á. Spilliefnagjald var lagt á smurolíu smurolíunnar vegna en úrvinnslugjald verður lagt á ávaxtasafa vegna umbúðanna.
- Vegna þess að hinir nýju vöruflokkar eru m.a. hráefni og vörur sem jöfnum höndum eru innfluttar og framleiddar hér á landi getur orðið misræmi í skattlagningu eftir því hvort sambærileg vara er innflutt eða framleidd hér á landi.

Til þess að vinna gegn þessum ókostum er nauðsynlegt að leggja úrvinnslugjald á vörur með almennari hætti en frumvarpið gerir ráð fyrir. Því fylgir jafnframt sá kostur að með því að leggja úrvinnslugjald á fleiri vöruflokka nást mun frekar markmið stjórnvalda í umhverfismálum. Þar sem hér er um skatt að ræða er ekki þörf á að tengja ráðstöfun skattsins eins nákvæmlega við þá vöru sem skatturinn var greiddur af og ef um þjónustugjald væri að ræða. Starfsemi hinnar nýju ríkisstofnunar, Úrvinnslusjóðs, verður viðaminni frá því sem nú stefnir í. Með almennari álagningu og einfaldari útgreiðslukerfi úrvinnslugjalds lækkar kostnaður við umsýslu úrvinnslugjaldsins í hlutfalli við tekjur af gjaldinu. Meiri sátt verður um skatttökuna og síðast en ekki síst verður skatthlutfall sem leggst á hvern vöruflokk lægra.

Í þessu samhengi er rétt að hafa í huga að nú liggur fyrir Alþingi frumvarp til laga um meðhöndlun úrgangs. Það frumvarp mun hafa í för með sér mikinn kostnaðarauka fyrir sveitarfélögin. Eftir því sem gjaldstofn úrvinnslugjalds er breiðari og fleiri vöruflokkar falli þar undir mun sá kostnaðarauki verða minni. Þessi tvö frumvörp verður að skoða í samhengi hvað þetta varðar.

Gjaldskyldir vöruflokkar

Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að greitt verði af fleiri vöruflokkum frá því sem nú gildir um greiðslu spilliefnagjalds. Ástæður þessa eru m.a. þær kröfur sem Ísland hefur tekið á sig um að draga úr urðun úrgangs og að auka endurvinnslu og endurnýtingu. Hafa ber í huga að skuldbindingar Íslands til að draga úr urðun úrgangs ná til alls lífræns úrgangs. Þeir vöruflokkar sem gerðir eru gjaldskyldir

samkvæmt frumvarpinu eru þó aðeins brot af þeim úrgangi sem almennt skal stefna að samdrætti urðunar á. Af mörgum þeim vöruflokkum sem á ekki að leggja úrvinnslugjald á er mikið magn og því mikill kostnaður af eyðingu, hvort sem það er með urðun, endurvinnslu eða endurnotkun. Til þess að skapa hagræn skilyrði fyrir endurnotkun og endurnýtingu þessara vöruflokka og draga þannig úr magni úrgangs sem fer til endanlegrar förgunar verður að taka þessa flokka inn í frumvarpið. Verði úrvinnslugjaldið ekki almenn skatttaka heldur skatttaka sem leggst á einstaka vöruflokka án hlutlægra raka er hætta á að ekki skapist sátt um hana.

Til þess að ná markmiðum Íslands í endurvinnslu og endurnotkunarmálum þarf að leggja úrvinnslugjald á hvers konar vörur, sem á hverjum tíma, er tæknilega hægt að endurnota eða endurnýta með hæfilegum tilkostnaði miðað við annars vegar flokkunarkostnað, móttökukostnað, aksturskostnað, endurnýtingarkostnað eða endurnotkunarkostnað og hins vegar urðunarkostnað og umhverfislega nauðsyn á slíkum aðgerðum.

Ef framangreindum sjónarmiðum verður ekki fylgt er hætta á að dregið verði úr þeirri endurvinnslu sem er til staðar í dag og að ekki verði neinn hvati til að hefja endurvinnslu eða endurnotkun á nýjum flokkum úrgangs. Sem dæmi um vöruflokka sem nú tíðkast að endurvinnna eða endurnota en falla ekki undir úrvinnslugjaldsfrumvarpið eru:

- Dagblaðapappír
- Tímarita og auglýsingapappír
- Skrifstofupappír (gæðapappír)
- Rafmagnstæki
- Kælitæki
- Kertavax
- Föt og klæði
- Skór
- Málmar
- Cler og postulín
- Kjötvinnslu- og sláturúrgangur
- Net, kaðlar og troll
- Úrelt skip

Ekki verða séð nein rök fyrir því að leggja ekki úrvinnslugjald á þessa vöruflokka og láta þannig annað gilda um þá en hjólbarða, fernur, heyrúlluplast og aðra vöruflokka sem falla undir frumvarpið.

Athugasemdir við einstakar greinar laganna

Um 1. gr. og viðauka

Lagt er til að álagning úrvinnslugjalds taki mið af fjölda umbúða og magni vöru. Til þess að úrvinnslugjald þjóni þeim yfirlýstu markmiðum sem Ísland hefur skuldbundið sig til að ná um að draga úr magni úrgangs sem fer til endanlegrar förgunar er nauðsynlegt, sérstaklega hvað varðar algengar neysluvörur sem undir lögin munu falla, að úrvinnslugjald taki mið af fleiri þáttum en magni. Með því móti má ná tveimur mikilvægum markmiðum.

- Rétt uppbygging úrvinnslugjalds stuðlar að því að heildargjaldtaka úrvinnslugjalds verður í nánara samræmi við raunverulegan kostnað af eyðingu umbúða. T.d. er hægt að tengja gjaldið við fjölda umbúða og þannig endurspegla tekjur af gjaldinu aukinn kostnað við meðferð fleiri umbúða. Þannig yrði gjaldtaka af ákveðnu magni drykkjarvöru hærri eftir því sem umbúðir væru smærri en ekki eins og gert er ráð fyrir nú að jafnar tekjur fái af einum lítra drykkjarvöru óháð því hversu miklar umbúðir fylgja.
- Úrvinnslugjald getur verið mikilvægt hagrænt stjórnþæki á úrgangsmýndun neytenda. Með því að tengja gjaldið við fjölda umbúða er hægt að stuðla að samdrætti í magni úrgangs. Úrvinnslugjald verður því mikilvægt stjórnþæki til þess að ná þeim markmiðum sem stefnt er að í umhverfismálum og íslenska ríkið hefur skuldbundið sig að þjóðarrétti að ná.

Um 6. gr.

Lagt er til að Samband íslenskra sveitarfélaga fái reglur skv. 6. gr. til umsagnar vegna ábyrgðar sveitarfélaga á rekstri móttökustöðva.

Um 9. gr.

Lagt er til að svo hljóðandi ákvæði verði tekið upp: Aðilum, sem keypt hafa hráefni eða efni til gjaldskyldrar framleiðslu sinnar og greitt af því úrvinnslugjald, er heimilt að draga það frá við endanleg skil gjaldsins.

Í lokamálsgrein 7. gr. laga um spilliefnagjald er svohljóðandi ákvæði: Aðilum, sem keypt hafa hráefni eða efni til gjaldskyldrar framleiðslu sinnar og greitt af því spilliefnagjald, er heimilt að draga það frá við endanleg skil gjaldsins. Í lagafrumvarpinu er ekkert sambærilegt ákvæði. Innlend framleiðsla þarf því að greiða úrvinnslugjald tvívegis af sömu vörunni.

Um 16. gr.

Lagt er til að Samband íslenskra sveitarfélaga tilnefni tvo fulltrúa í stjórn Úrvinnslusjóðs í stað eins.

Með þessu móti munu þeir aðilar sem bera ábyrgð á umhverfismálum samkvæmt lögum eiga meirihluta í stjórn Úrvinnslusjóðs. Þar er átt við umhverfisráðherra og

sveitarfélög sem bera ábyrgð á framkvæmd löggjafar um úrgang á Íslandi. Í athugasemdum með 16. gr. er fjallað um hagsmuni atvinnulífsins af því að skipa menn í stjórn Úrvinnslusjóðs. Þeir hagsmunir verða að teljast léttvægir miðað við þá ábyrgð sem stjórnvöld bera í málefnum úrgangs auk þess sem það virðist gleymast að endanlegur kostnaður af Úrvinnslugjaldi leggst á neytendur en ekki atvinnulífið. Umhverfisstjórnir og sveitarfélög eiga samkvæmt þjóðréttarlegum skuldbindingum Íslands og lagalegri útfærslu þeirra skuldbindinga að ná ákveðnum markmiðum í að draga úr urðun úrgangs. Úrvinnslugjald er eitt mikilvægasta stjórnækið til að ná þeim markmiðum. Umhverfisstjórnir og sveitarfélög verða því að eiga meirihluta í stjórn Úrvinnslusjóðs til þess að geta beitt úrvinnslugjaldi í framangreindum tilgangi. Hins vegar er eðlilegt að fulltrúar atvinnulífsins eigi fulltrúa í stjórninni.

Um 20. gr.

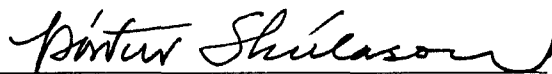
Bent er á að tilvísun í viðurlagaákvæði annarra laga er nokkuð ónákvæm og getur það valdið vandkvæðum í framkvæmd.

Um 21. gr.

Lögð er til svohljóðandi viðbótarmálgrein: „Við setningu reglugerða samkvæmt lögum þessum skal haft samráð við Samband íslenskra sveitarfélaga um atriði er varða skyldur sveitarfélaga.”

Reglugerðir settar á grunni þessara laga ná til mála sem eru á ábyrgð sveitarfélaga og geta varðað verulega hagsmuni þeirra. Því er eðlilegt að framangreindu ákvæði verði bætt við frumvarpið, sbr. t.d. 3. mgr. 9. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Þannig afgreitt á fundi stjórnar sambandsins 3. desember 2002.

Þórður Skúlason
framkvæmdastjóri

Samtök atvinnulífsins
SVÞ- Samtök verslunar og þjónustu

Nefndarsvið Alþingis
B.t. Evu Margrétar Ævarsdóttur
Austurstræti 8-10

150 REYKJAVÍK

Samtök iðnaðarins
Landssamband ísl. útvegsmanna

Alþingi
Erindi nr. Þ 128/459
komudagur 4.12.2002

SA/

Rvk. 03.12.2002

Málefni : Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál.

Visað er til til bréfa yðar dagsett 18. nóvember s.l. þar sem þér óskið umsagnar Samtaka atvinnulífsins og ofangreindra aðildarfélaga þeirra um framangreint frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál. Samtökin leggja til að frumvarpið verði samþykkt eins og það liggur fyrir, með þeirri viðbót sem hér kemur fram í lokin, enda hafa þau tekið virkan þátt í þeirri stefnumótun sem frumvarpið byggir á og þeirri útfærslu sem þar er að finna. Samtökin og ofanskráð aðildarfélög vilja koma eftirfarandi athugasemdum og áherslum á framfæri.

Samtök atvinnulífsins og aðildarfélög leggja á það áherslu að samkvæmt framangreindu frumvarpi hvílir ábyrgð á framkvæmd laganna að mestu á atvinnulífinu í samráði við sveitarfélögin í landinu. Til að gera atvinnulífinu kleift að framfylgja lögunum þarf að tryggja því meirihluta í stjórn Úrvinnslusjóðs.

Markmið laga um úrvinnslugjald er að skapa hagræn skilyrði fyrir endurnotkun og endurnýtingu úrgangs. Litið er til þeirrar reynslu sem fengist hefur við framkvæmd laga um spilliefnagjald og laga um ráðstafanir gegn umhverfismengun af völdum einnota umbúða fyrir drykkjarvöru við gerð frumvarpsins. Þau hagrænu skilyrði sem lögin byggja á felast í að innheimtumenn ríkissjóðs innheimta gjald af innfluttri vöru og innlendri framleiðslu, sem falla innan ramma laganna, en gjaldið er síðan notað til að greiða þann kostnað sem til fellur við úrvinnslu þess úrgangs, sem af viðkomandi vörum stafar.

Í nágrannalöndum okkar hefur verið tekið á þessum málum með nokkrum öðrum hætti. Til að ná markmiðum sínum í úrvinnslu úrgangs hafa þarlend stjórnvöld sett lög um seljanda- eða framleiðandaábyrgð, sem gerir seljendum eða framleiðendum viðkomandi vöru skylt að taka við úrgangi sem af vörunni stafar, notandanum að kostnaðarlausu. Innflytjendur og framleiðendur viðkomandi vöru mynda með sér félag til að sjá um framkvæmd laganna. Til að standa undir kostnaði, sem af því hlýst, greiða innflytjendur og framleiðendur viðkomandi vöru sjálfviljugir ákveðið gjald í sameiginlegan sjóð í hlutfalli við innflutt og selt magn. Þannig er innheimta gjaldsins á ábyrgð viðkomandi félags atvinnurekenda, sjóðurinn á forræði þeirra atvinnurekenda sem í hann greiða og framkvæmd laganna á ábyrgð félagsins. Ókostirnir eru hins vegar að greiðsla viðkomandi innflytjenda og framleiðenda í sjóðinn er sjálfviljug, á henni hvílir engin lagaskylda, sem veldur því að veruleg afföll verða í innheimtu þess fjár.

Frumvarp til laga um úrvinnslugjald tekur mið af framangreindu frjálssu samkomulagi atvinnurekenda, sem mikið er byggt á í nágrannalöndum okkar, með því veigamikla fráviki, að gjaldið er lögfest hér á landi, innheimtumenn ríkissjóðs sjá um innheimtu þess og skila því til úrvinnslusjóðs, svo að ekki verður komst undan gjaldtökunni. Frumvarpið er því í raun „frjáls samningur“ milli atvinnulífs og ríkis þar sem ríkið tryggir fjármögnun við framkvæmd laganna og sér um að þeir sem hlut eiga að máli leggi sitt að mörkum.

Samtök atvinnulífsins og aðildarfélög leggja á það áherslu að ríkissjóður ábyrgist að úrvinnslusjóður hafi ávallt nægilegt laust fé til ráðstöfunar til að standa við skuldbindingar sínar.

Fjárhæð úrvinnslugjalds er ákveðið með lögum og verður því ekki breytt nema með lögum. Í framangreindu frumvarpi til laga um úrvinnslugjald er fjárhæð úrvinnslugjalds á ökutæki tilgreint í lögunum en í viðaukum með lögunum fyrir aðrar vörur. Ljóst er að töluverðrar ónákvæmni gætir í ákvörðun á fjárhæð úrvinnslugjalds á þessu stigi máls. Útreikningur úrvinnslugjalds á ákveðna vöru byggir á áætluðum árlegum innflutningi og framleiðslu vörunnar hér á landi, árlegum skilum á úrgangi sem stafar frá viðkomandi vöru og kostnaði við úrvinnslu úrgangsins. Engar upplýsingar liggja fyrir um þessa þætti sem byggt verður á með nokkurri vissu. Því er ljóst að úrvinnslugjald verður að leiðrétta til hækkunar eða lækkunar í fyllingu tímans. Þar sem aðeins er unnt gera slíkar leiðréttingar með lagabreytingum á Alþingi getur liðið langur tími frá því að þörf leiðréttingar er ljós þar til leiðréttingin fer fram. Því er nauðsynlegt að úrvinnslusjóði sé tryggt nægilegt laust fé til að mæta slíkum óhjákvæmilegum sveiflum í tekjum og gjöldum.

Að fenginni reynslu við framkvæmd laga um spilliefnagjald telja Samtök atvinnulífsins og aðildarfélög að taka eigi lokamálsgrein 2. tl. 7. gr. beint upp í lög um úrvinnslugjald..

Lokamálsgrein 2. tl. 7. gr. laga um spilliefnagjald kveður á um að aðilum, sem keypt hafa hráefni eða efni til gjaldskyldrar framleiðslu sinnar og greitt af því spilliefnagjald, er heimilt að draga það frá við endanleg skil gjaldsins. Þetta ákvæði kemur í veg fyrir að úrvinnslugjald verði í tvígang lagt á hluta vörunnar.

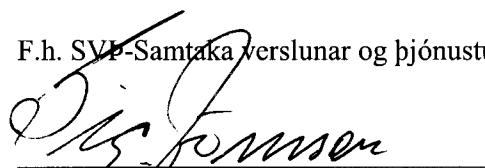
F.h. Samtaka atvinnulífsins

Óskar Mariússon

F.h. Samtaka iðnaðarins

Ólafur Kjartansson

F.h. SVP-Samtaka verslunar og þjónustu

Sigurður Jónsson

F.h. Landssambands ísl. útvegsmanna

Guðfinnur G. Jónsen

SAMTÖK VERSLUNARINNAR

FEDERATION OF ICELANDIC TRADE

SAMTÖK MILLIRÍKJA-
VERSLUNAR, HEILD-
SÖLU- OG SMÁSÖLU-
DREIFINGAR

Alþingi

Erindi nr. Þ

128/435

komudagur

3. 12. 2002

Alþingi
Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 03.12.2002

Tilv. 02.109

GÁS/gás

Samtök verslunarinnar leyfa sér hér með að gera athugasemdir við frumvarp til laga um úrvinnslugjald, mál nr. 337, sem er til umfjöllunar í hæstvirtri umhverfisnefnd Alþingis.

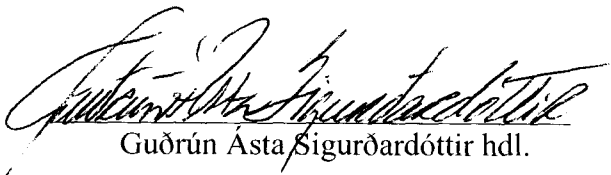
Samtök verslunarinnar eru hagsmunasamtök fyrirtækja sem stunda innflutning, útflutning, heildsöludreifingu og smásölu og getur frumvarp þetta, verði það að lögum, hafa töluverð áhrif á starfsemi margra þeirra. Í ljósi þess vilja samtökin koma eftirfarandi á framfæri.

Samtökin er því eindregið fylgjandi að sett séu skýr markmið um umhverfisvernd og er förgun úrgangs. Það verður hins að gera á skynsaman hátt og má ekki leggja endalausar álögur á fyrirtæki í þessu skyni. Það er ljóst að verði frumvarp þetta óbreytt að lögum mun það hafa áhrif á verð þeirra vara sem úrvinnslugjald mun leggjast á. Þá verður hér einnig um að ræða töluverða fjárbindingu hjá innflutningsfyrirtækjum sem gert verður að greiða gjaldið í tolli. Því verður að fara varlega þegar gjöld sem þessi eru ákvörðuð og leitast við að þau standi einungis undir þeim kostnaði sem hlýst af eyðinu úrgangs.

Varðandi þá tillögu sem gerð er í frumvarpinu um skipan stjórnar úrvinnslusjóðs vekur það furðu að Samtök verslunarinnar sem er málssvari innflutnings- og heildsölufyrirtækja skuli ekki ætlað sæti í stjórn sjóðsins. Telja samtökin að hér hljóti að vera um að ræða mistök og mælast því til þess að hæstvirt umhverfisnefnd leggi til breytingu til leiðréttingar á þessum mistökum.

Að lokum lýsa samtökin sig reiðubúin að mæta á fund nefndarinnar verði þess óskað.

Virðingarfyllst

Guðrún Ásta Sigurðardóttir hdl.

Reykjavík, 5. desember 2002

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík.

Málefni: Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald – 337. mál.

Umhverfisnefnd Alþingis sendi þann 19. nóvember sl. framangreint mál út til umsagnar fjölmargra aðila. Skeljungur hf. er ekki í þeim hópi sem fékk frumvarpið til umsagnar, en vill með erindi þessu gefa umsögn um þetta mikilvæga mál, einkum þann þátt þess sem lítur að álagningu úrvinnslugjalds á oliuvörur, leysiefni og halógeneruð efnasambönd.

Áður en fjallað er um einstök ákvæði frumvarpsins vill Skeljungur benda á misræmi í gildandi lögum, annarsvegar varðandi lögboðna skyldu aðila til að taka við úrgangi og hins vegar ákvæðum um álagningu spilliefnagjalds og úrvinnslugjalds og hvernig staðið skuli að vali og samningum við verktaka sem taka á móti úrgangi og annast endurvinnslu eða eyðingu hans.

Skeljungur hf. hefur um margra ára skeið staðið að móttöku úrgangsolíu á grundvelli 10. gr. laga nr. 32/1986. Framkvæmdin hefur verið á grundvelli eftirfarandi ákvæðis:

Einstaklingum og fyrirtækjum, er annast dreifingu og sölu á olíu, er skylt að taka við oliuúrgangi frá skipum og frá starfsemi í landi, einum eða í samvinnu við einstaklinga eða fyrirtæki er til þess hafa leyfi [umhverfisráðherra],¹⁾ og tryggja viðunandi eyðingu. Eigendur eða umráðamenn hleðslustöðva fyrir oliuflutningaskip og skipaviðgerðarstöðva skulu sjá svo um að stöðvarnar hafi aðstöðu til að taka við oliublandaðri kjölfestu og öðrum oliuúrgangi sem er eftir í skipunum þegar þau koma í stöðvarnar. Móttökuaðstaðan skal fullnægja ákvæðum gildandi alþjóðasamninga um varnir gegn mengun sjávar frá skipum og þeim þörfum, sem eru fyrir slíka móttökuaðstöðu í viðkomandi stöð, að mati [Siglingastofnunar Íslands].²⁾ Sérhver aðili í landi, sem þarf árlega að koma fyrir meira en 500 lítrum af oliuúrgangi vegna eigin notkunar á olíu, skal halda sérstakt bókhald um söfnun og afhendingu oliuúrgangs til móttakenda, og skulu starfsmenn [Hollustuverndar ríkisins]³⁾ jafnan hafa aðgang að þessu bókhaldi. [Umhverfisráðherra]¹⁾ er heimilt að setja frekari reglur⁴⁾ um söfnun og eyðingu úrgangsolíu. [Umhverfisráðherra]¹⁾ skal setja nánari reglur⁴⁾ um móttöku oliuúrgangs frá skipum í höfnum í þeim tilgangi að skip verði ekki fyrir ótilhlýðilegum töfum vegna losunar oliuúrgangs í landi.

Til umfjöllunar hjá Umhverfisnefnd Alþingis er frumvarp til laga um verndun hafs og stranda – 240. mál. Ákvæði í 7. gr. frumvarpsins er ætlað að koma í stað framangreinds gildandi ákvæðis og er eftirfarandi:

Þeim sem annast dreifingu og sölu á olíu er skylt að taka við oliuúrgangi frá skipum og frá starfsemi í landi, einum eða í samvinnu við einstaklinga eða fyrirtæki sem til þess hafa leyfi Umhverfisstofnunar, og tryggja viðunandi eyðingu. Eigendur eða umráðamenn hleðslu stöðva fyrir oliuflutningaskip og skipaviðgerðarstöðva skulu sjá svo um að stöðvarnar hafi aðstöðu til að taka við oliublandaðri kjölfestu og öðrum úrgangi sem er eftir í skipinu þegar það kemur til stöðvarinnar. Móttökuaðstaðan skal fullnægja ákvæðum alþjóðasamninga sem Ísland er aðili að um varnir gegn mengun hafsins og stranda. Sérhver aðili í landi, sem þarf

árlega að koma fyrir meira en 500 lítrum af olíuúrgangi vegna eigin notkunar á olíu, skal halda sérstakt bókhald um söfnun og afhendingu olíuúrgangs til móttakenda, og skulu starfsmenn Umhverfisstofnunar jafnan hafa greiðan aðgang að þessu bókhaldi.

Við umfjöllun Alþingis á lögum nr. 36 árið 1986 mótmælti Skeljungur hf. þeim skyldum sem lagðar voru á félagið, enda var og er um algert einsdæmi að ræða. Með ákvæðinu eru sömu skildur lagðar á alla sölu- og dreifingaraðila, bæði á einstaklinga og lögaðila, hvort heldur er í heildsölu eða smásölu, alveg óháð því hvort skilaaðilar hafi átt viðskipti við söluaðilann eða ekki. Í raun eru alveg sömu skyldur lagðar á olíufélag og smásala sem selur olivörur í neytendapakkingum. Við umfjöllun nú gilda alveg sömu rök, en með tilkomu laga um spilliefnagjald þá hefur að auki verið bent á að ákvæði þessara laga stönguðust á. Ákvæði 5. gr. 1. nr. 56/1996 um spilliefnagjald eru skv. eftirfarandi:

Spilliefnagjald er gjald sem lagt er á vörur sem geta orðið að spilliefnum. Spilliefnagjald skal standa undir óhjákvæmilegum kostnaði af móttöku spilliefna, meðhöndlun þeirra, flutningi frá söfnunarstöðvum til eyðingarstöðva, endurnýtingu og eyðingu, enda hafi verið greitt sérstakt gjald af vörunum skv. 6. gr. Jafnframt skal spilliefnagjaldi varið til greiðslu kostnaðar við framkvæmd laga þessara. Spilliefnagjaldinu skal skipt í flokka, sbr. 2. mgr. 6. gr., og skal hver flokkur vera fjárhagslega sjálfstæður. Samkvæmt tillögum spilliefnanefndar skal umhverfissráðherra kveða nánar á um skiptinguna í reglugerð. Spilliefnanefnd semur við þar til bærán aðila um vörslu og ávöxtun gjaldsins. Ársreikningar skulu endurskoðaðir af Ríkisendurskoðun og birtir í B-deild Stjórnartíðinda. Í reglugerð, sem ráðherra setur samkvæmt tillögum spilliefnanefndar, skal kveða nánar á um hlutverk nefndarinnar, starfshætti og úthlutunarreglur. Spilliefnanefnd skal að jafnaði bjóða út framangreinda verkþætti til allt að fimm ára í senn. Á grundvelli útboðs skal nefndin semja um endurgjald vegna móttöku, söfnunar, flutnings og eyðingar og meðhöndlunar á spilliefnum. Þetta skal gert fyrir landið allt eða einstök landsvæði eða vegna framkvæmda einstakra verkþátta, eftir því sem henta þykir. Við gerð áætlana og samninga samkvæmt framanskráðu skal við það miðað að ná sem mestum árangri með sem minnstum tilkostnaði. Þar sem útboð tekst ekki skal spilliefnanefnd gera tillögur um upphæð gjalda.

Lagafrumvarp um úrvinnslugjald sem hér eru til umsagnar hefur sambærileg markmið og leggur sömu skyldur á herðar Úrvinnslusjóði og lög um spilliefnagjald gera, þar sem í 15. gr. frumvarpsins segir:

Úrvinnslusjóður semur við aðila um úrvinnslu úrgangs á grundvelli útboða eða verksamninga eftir því sem við á.

Skv. framansögðu þá er Skeljungi hf. skv. almennum lögum, sem hafa það að markmiði að vernda hafið og strendur landsins gegn mengun, gert skylt að taka á móti olíuúrgangi frá skipum og starfsemi í landi. Skv. sérlögum sem hafa það að markmiði að koma í veg fyrir mengun af völdum spilliefna með því að skapa hagræn skilyrði fyrir söfnun, meðhöndlun og viðunandi endurnýtingu eða eyðingu þeirra, er Spilliefnanefnd gert það skylt að bjóða út framangreinda verkþætti og semja við aðila um alla þætti málsins, þ.m.t. þá þætti sem einstaklingar og fyrirtæki er gert skylt að stunda skv. lögum.

Það er nauðsynlegt að löggjafinn staldri nú við og þess er í raun krafist að tekin verði afstaða til ábendinga Skeljungs hf. áður en gildandi ákvæði verða staðfest í nýjum lögum. Sú staða hlýtur að koma upp fyrir eða síðar að aðili sem er skyldugur skv. lögum til að veita hverjum sem er ákveðna þjónustu, sem í þessu tilfelli er móttaka

olíuúrgangs, kjósi á einhverjum tíma að leiða hjá sér opinbert útboð og/eða verði undir í slíku útboði.

Í því sambandi er spurt hvernig Umhverfisstofnun eða Umhverfisráðherra ætlar að halda viðkomandi aðila að skyldum sínum, ef Úrvinnslusjóður hefur á sama tíma samið við þriðja aðila um verkið og greiðir honum fyrir það?

Á sama hátt má spyrja hvernig greiða á aðila sem vill uppfylla lagalegar skyldur sínar og taka á móti olíuúrgangi, ef kostnaður hans er annar en opinbert útboð hefur leitt í ljós.

Sérstaklega skal bent á að það liggur fyrir lögfræðilegt álit þess efnis að Spilliefnanefnd og væntanlegum Úrvinnslusjóði ber að bjóða út verkefni sem þeim eru falin á EES-svæðinu. Þetta hefur það í för með sér að samningar um móttöku olíuúrgangs við olíufélögin, sem renna út um næstu áramót, verða ekki endurnýjaðir og verða þau verkefni boðin út á EES svæðinu. Nauðsynlegt er að fjallað verði um þennan þátt málsins í meðförum Alþingis á lögum um úrvinnslugjald og lögum um verndun hafs og stranda.

Skeljungur hf. leggur það til að ákvæði 10. gr. laga nr. 32/1986 verði felld úr gildi og ekki tekið upp í lögum um verndun hafs og stranda. Með því yrði allri óvissu eytt og olíuúrgangur myndi lúta sömu lögmálum og annar úrgangur sem fellur undir lög um úrvinnslugjald.

Aths. við einstakar greinar og viðauka frumvarpsins.

3. gr. Almenn um gjalddöku.

Skv. ákvæðum greinarinnar skal úrvinnslugjald standa undir kostnaði við meðferð flokkaðs úrgangs á söfnunarstöð, flutning hans frá söfnunarstöð til móttökustöðvar eða endurnýtingarstöðvar enda hafi verið greitt úrvinnslugjald af vörunum. Tilgreint er að gjaldi sé jafnframt ætlað að standa undir endurnýtingu og förgun eftir því sem við á. Skeljungur vill leggja áherslu á að úrvinnslugjaldi verði aðeins ætlað að standa undir kostnaði við úrgang, sem myndast við eðlilega notkun, en þó ekki olíusíum, olíumenguðum tvisti og þess háttar vörum. Frá upphafi hefur verið lögð áhersla á þetta og framkvæmd laga um spilliefnagjald hefur tekið mið af því. Þetta felur í sér að umbúðir, t.d. járn eða plastumbúðir undan olíuvörum, olíusíur eða olíumenguð efni eins og vatn, jarðvegur eða hreinsiefni t.d. sag og tvistur sem mengast vegna óhapps eða hreinsunar falla ekki undir úrvinnslugjald frekar en undir spilliefnagjald í dag. Þetta ákvæði er mikilvægt og stuðlar að hreinni framleiðslutækni og dregur úr sóun.

Með sérstakri meðhöndlun á olíusíum hjá skilaaðilum, eru þær meðhöndlaðar sem brotajárn en ekki sem olíuúrgangur. Að fella olíusíur undir úrvinnslugjald af smurolíu, stuðlar að sóun og kemur í veg fyrir hreina framleiðslutækni. Þeir aðilar sem kjósa að skila olíusíum án þess að hafa meðhöndlað þær sérstaklega verða sjálfir að greiða fyrir meðhöndlun og förgun. Á sama hátt er varað við því að olíumengaður tvistur falli undir úrvinnslugjald. Með því móti er stuðlað að sóun og unnið gegn hreinni framleiðslutækni.

Viðauki IV – Olíuvörur.

Gerð er athugasemd við álagningu gjalds á tollflokk 2710.1920 Aðrar milliþykkar olíur en undir þennan flokk fellur svartolía og er gjaldið skv. frumvarpinu 0,20 kr./kg. Skv. núverandi lögum er gjaldið að hámarki 0,10 kr./kg. en með sameiginlegri

yfirlýsingu olíufélaganna hafa þau annast móttöku úrgangs frá svartolíu, Spilliefnanefnd að kostnaðarlausu og því hefur gjaldið ekki verið lagt á.

Undanfarin ár hefur árlegur innflutningur svartolíu numið um 80-90 þús tonnum, sem notast að 1/5 hlutum á skip og 4/5 hlutum í verksmiðjum. Brennsla svartolíu í verksmiðjum er með þeim hætti að ekki fellur til olíuúrgangur vegna notkunar, en áætlað er að um 1% úrgangsmýndun sé um borð í skipum og á árinu 2001 hefur úrgangsmýndun verið metin um 190 tonn og kostnaður því samfara um 3,8 milljónir króna. Miðað við rauntölur síðasta árs og sölu til skipa eingöngu þarf gjaldið að vera að hámarki 0,20 kr./kg. en þar sem gjaldið verður að óbreyttu lagt á alla svartolíu, þá verður heildargjaldtaka 16-18 milljónir og yrði með því móti lagður skattur á svartolíu til iðnaðar. Fjalla verður sérstaklega um þetta atriði þar sem koma þarf fram skýr heimild Úrvinnslusjóðs um endurgreiðslu gjaldsins, í þeim tilfellum þar sem engin úrgangsmýndun á sér stað.

Viðauki V – Lífræn leysiefni.

Gerð er athugasemd við álagningu gjalds á tollflokk 2710.1141 Lakkbensín (white spirit) en á þann flokk er ráðgert að leggja 3,00 kr./kg. eða óbreytt gjald.

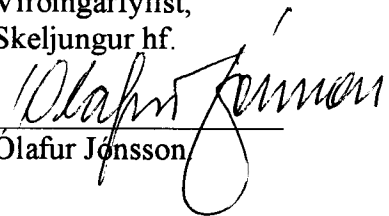
Árlegur innflutningur nemur um það bil 2000 tonnum og a.m.k. 800 tonn þess magns eru notuð til vegagerðar, þar sem efnin gufa upp við notkun og engin úrgangsmýndun verður. Með framkvæmdinni eins og hún hefur verið, hefur því > 2.000.000 króna árlega verið lagðar á vörur til vegagerðar í formi spilliefnagjalds, sem hafa í raun verið notaðar til að niðurgreiða aðrar vörur, m.a. olíumálningu og hreinsiefni hverskonar. Dregið er í efa að slík skattheimta sé í samræmi við markmið þessara laga. Því er lagt til að til komi skýr heimild til Úrvinnslusjóðs um endurgreiðslu gjaldsins í þeim tilfellum þar sem engin úrgangsmýndun á sér stað, t.d. við vegagerð.

Viðauki VI – Halógeneruð efnasambönd.

Undir þennan flokk falla margvíslegar efnavörur, sem m.a. er notaðar til iðnaðarframleiðslu m.a. málningargerðar og til hreinsunar hverskonar. Innflutningur þessara efna til hreinsunar hefur dregist nokkuð saman, en á sama tíma hefur notkun efna til iðnaðarframleiðslu vaxið eða haldist óbreytt. Umtalsverður halli hefur orðið á þessum flokki, er nú um 8 milljónir króna og er það þrátt fyrir að gjaldið nemi nú um 2/3 hlutum söluverðs algengustu efna, þ.e. 105 kr./kg. mv. heildsöluverð 155 kr./kg. Í ljósi þess hve gjaldið er orðið hátt, verður að leggja mikla áherslu á að innheimta gjaldsins sé undir eftirliti og að efnavörur sem og aðrar vörur sem falla undir úrvinnslugjald séu tollafgreiddar undir réttu númeri.

Skeljungur hf. treystir því að Umhverfisnefnd Alþingis taki framangreind atriði til umfjöllunar og er fulltrúi félagsins reiðubúinn að koma á fund nefndarinnar og gera frekari grein fyrir málinu ef ástæða er til.

Virðingarfyllst,
Skeljungur hf.

Olafur Jónsson

ALÞINGI
UMHVERFISNEFND
NEFNDASVIÐ ALÞINGIS
AUSTURSTRÆTI 8 -10
150 REYKJAVÍK

REYKJAVÍK 5.DES.2002

Umsögn um frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337.mál

Meðfylgjandi er umsögn stjórnar SORPU um frumvarp til laga um úrvinnslugjald.

Virðingarfyllst

Ögmundur Einarsson
framkvæmdastjóri

Lög um úrvinnslugjald

Almennt

Lög þessi munu án efa auka endurnýtingu og draga úr förgun úrgangs. Það veldur hins vegar vonbrigðum að ekki er komið á móts við þann kostnað sem sveitarfélögin hafa nú þegar af því að koma flokkuðum úrgangi til endurvinnslu sbr. dagblaða- og tímaritaúrgang og ennfreður má benda á umtalsverðan kostnað sem sveitarfélögin hafa af því að uppfylla ákvæði reglugerðar um eyðingu kælitækja.

Sveitarfélögin hafa um áraraðir staðið fyrir söfnun á dagblaða- og tímaritaúrgangi og náð umtalsverðum árangri og þannig stuðlað að minnkun þess úrgangs sem annars hefði verið urðaður. Sveitarfélögin væntu þess að úrvinnslugjaldið kæmi nú þegar á móts við þau vegna þessa endurvinnsluflokks þar sem fyrir hendi er þróað söfnunar- og úrvinnsluferli. Árlegur kostnaður vegna söfnunar og endurvinnslu þessa úrgangsflokks er a.m.k.

Morgunblaðið. Upplag 54.000 eint., 25 sinnum í mánuði, þyngd 0,242 kg/eint.

Eyðingarkostnaður m.vsk. 58.570.776 kr/ár

Fréttablaðið. Upplag 68.000 eint.; 25 sinnum í mán. Þyngd 0,067 kg/eint.

Eyðingarkostnaður m.vsk 20.419.992 kr 7ár

DV Upplag 35.000 eint.; 25 sinnum í mánuði Þyngd 0,125 kg /eint.

Eyðingarkostnaður m.vsk. 19.608.750 kr 7ár.

Samtals eyðingarkostnaður m.vsk 98.599.518 kr. /ár

Eyðingarkostnaður SORPU vegna kælitækja á þessu ári er um 20.000.000 kr m.vsk

Frumvarpið gerir ráð fyrir sömu aðferð við álagningu úrvinnslugjalds og farin er í lögum um spilliefnagjald þ.e. að nota flokkunarkerfi tollalaga til ákvörðunar álagningarstofns. Þessi aðferð hentar ágætlega þegar um er að ræða einslita vörflokka en leiða má líkur að því að hún hentar miður þegar um blandaða vörflokka er að ræða.

Álagningarkerfið er mjög þungt og seinvirkt enda þarf samþykki Alþingis til að nýir vörflokkar verði gjaldskyldir. Reynsla af framkvæmd spilliefnalaganna er ótvíræð í þessu sambandi.

Mun einfaldari leið til álagningar úrvinnslugjalds er að leggja úrvinnslugjald, þá tiltölulega lágt gjald, á mjög breiðan gjaldstofn.

Mörg tæknileg útfærsluatriði í framkvæmd laganna eru mjög óljós. Á það sérstaklega við þegar farið verður að leggja á umbúðaúrgang. T.d kemur ekki fram að úrvinnslugjald sé lagt á brúttóþyngd vöru. Gjaldið skal stundum standa undir kostnaði við vinnslu á sömu þyngd en stundum vegna vinnslu á hluta þyngdar. Ekki kemur fram hvort heimilt er að

endurgreiða álagt gjald t.d þegar farga þarf vöru vegna þess að sölutími hennar er útrunninn. Þetta atriði er mjög algengt þegar matvara á í hlut. Atriði sem þessi munu valda móttökustöðvum erfiðleikum í samskiptum við úrgangshafa nema lagatekstinn sé mjög afgerandi.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins

2.gr. Skilgreiningar

Í 4 grein frumvarpsins stendur. Vöruflokkum skal skipt í uppgjörsflokka og skal hverjum uppgjörsflokk ... osfrv.

Í greinina vantar skilgreiningu á hugtakinu “**uppgjörsflokkur**”

3.gr. Almennt um gjaldtöku

Í lögum um meðferð úrgangs er sveitarfélögum gert skylt að takmarka urðun á einstökum úrgangsflokkum svo sem lífrænum úrgangi. Eðlilegt hlýtur að telja að álagt úrvinnslugjald greiði sveitarfélögum þann viðbótarkostnað sem þau verða fyrir vegna þessara lagaskyldu.

M.a. þess vegna er lagt til að álagningarstofn úrvinnslugjalds verði mjög breiður og takmarkist ekki við einstaka vöruflokka í tollskrá.

4.gr. Fjárhæð úrvinnslugjalds.

Áður hefur verið bent á að skilgreiningu á uppgjörsflokki vantar. Ef sú skilgreining er mjög þröng þá verður öll framkvæmd laganna mjög þung og seinvirk.

8. gr. Úrvinnslugjald á aðrar vörur

Lagt er til að nú þegar verði bætt við flokkum sem hér segir:

Dagblaða- og tímaritapappír
Kæli- og frystitæki

III kafli.
9.gr.
Gjaldskyldir aðilar.

Hér er fjallað um skyldur til greiðslu úrvinnslugjalds
Hér vantar að skilgreina hvenær er heimilt að **endurgreiða** álagt úrvinnslugjald.
Um getur verið að ræða vöru sem er útrunnin á sölutíma, reynist gölluð í
framleiðslu, skemmist í geymslu o.s.frv.
Ef endurgreiðsla er óheimil þá þarf að taka slíkt fram.

SPILLIEFNANEFND

Nefndasvið Alþingis,
Eva Margrét Ævarsdóttir,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Alþingi
Erindi nr. P 128/550
komudagur 6.12.2002

05-12-2002.

Varðar: **Frumvarp til laga um úrvinnslugjald, 337. mál.**

Með bréfi dags. 18. nóvember s.l. óskar Umhverfisnefnd Alþingis eftir umsögn Spilliefnanefndar um ofangreint frumvarp. Nefndin hefur fylgst með undirbúningi frumvarpsins og álitur að með hliðsjón af fenginni reynslu af spilliefnagjaldi sé um framfaraspor að ræða.

Spilliefnanefnd mælir með samþykki frumvarpsins í þeirri mynd sem það nú er.

Nefndin bendir þó á að í Spilliefnanefnd hefur setið fulltrúi Alþýðusambands Íslands og telur ASÍ mikilvægt að eiga einnig fulltrúa í stjórn Úrvinnslusjóðs. Einnig þykir rétt að benda á að í 7. gr. laga um spilliefnagjald nr. 56/1996 er eftirfarandi ákvæði til þess að komast hjá “tvísköttun”, sem ekki er að finna í frumvarpinu: “Aðilum, sem keypt hafa hráefni eða efni til gjaldskyldrar framleiðslu sinnar og greitt af því spilliefnagjald, er heimilt að draga það frá við endanleg skil gjaldsins.”

F.h. Spilliefnanefndar,

Már Karlsson

Nefndasvið Alþingis

b.t. Evu Margrétar Ævarsdóttur, nefndarritara

Austurstræti 8-10

150 Reykjavík

Reykjavík, 5. desember 2002

**Umsögn tollstjórans í Reykjavík
varðandi frumvarp til laga um úrvinnslugjald,
þingskjal 367 - 337. mál - 128. löggjafarþing 2002-2003**

Embætti tollstjórans í Reykjavík hefur borist erindi umhverfisnefndar Alþingis, dags. 20. nóvember sl., þar sem frumvarp til laga um úrvinnslugjald er sent til umsagnar embættisins.

Almennt álit um frumvarpið

Embætti tollstjórans í Reykjavík hefur áður veitt umsagnir vegna frumvarpsins til fjármálaráðuneytis. Umsagnir voru gefnar í bréfum embættisins, dags. 19. júlí 2001, 19. nóvember 2001 og 13. september 2002. Sjá nánar hjálögð fylgiskjöl. Það er mat embættisins að gildissvið laganna sé ekki eins skýrt afmarkað og gert var ráð fyrir í fyrri frumvarpsdrögum að lögum um úrvinnslugjald sem lagt var fram á Alþingi á 126. löggjafarþingi 2000-2001 sem og í lögum um spilliefnagjald nr. 56/1996, með síðari breytingum. Þá telur embættið jafnframt ekki nægilega skýrt tekið á því í frumvarpinu hvaða ráðuneyti fari með yfirstjórn þeirra mála sem frumvarpið tekur til. Benda má á 2. mgr. 1. gr. laga um spilliefnagjald þessu til hliðsjónar.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins

Um 1. gr.

Greinin kveður á um markmið laganna. Það er mat embættisins að skýrara sé að það komi fram strax í 1. gr. laganna hvaða ráðherra málaflokkurinn falli undir til að fyrirbyggja misskilning. Þetta fyrirkomulag er haft á í lögum um spilliefnagjald nr. 56/1996 þar sem fram kemur í 2. mgr. 1. gr. að umhverfisráðherra fari með yfirstjórn þeirra mála sem lögin fjalla um.

Um 2. gr.

Í greininni er kveðið á um skilgreiningar ýmissa hugtaka sem koma fram í lagafrumvarpinu. Að mati embættisins vantar greinargóða skilgreiningu á hugtakinu „úrvinnslugjald“, sbr. hugtakið „spilliefnagjald“ sem er skilgreint í 5. gr. laga nr. 56/1996. Þá hefur verið felldur niður töluliður þar sem tekið var á skilgreiningu hugtaksins „samsettar umbúðir“ í drögum að lagafrumvarpinu. Að mati embættisins felur slíkt brottfall ekki í sér neina einföldun. Eftir sem áður er það óljóst hvað átt er við með orðunum „samsettar umbúðir“ í frumvarpinu. Þess í stað hefur skilgreiningin verið felld inn í texta greingargerðarinnar um 8. gr. þar sem fram kemur að *samsettar umbúðir séu umbúðir samsettar úr tveimur eða fleiri efnum, t.d. pappír og ýmsum málum, plasti og áli, gleri og plasti í áföngum*. Það er mat embættisins að það þurfi að koma skýrt fram hvort átt sé við umbúðir utan um aðrar umbúðir (t.d. gosdós úr plasti í pappakassa) eða einar umbúðir gerðar úr tvenns konar efni (t.d. plastflaska með áltappa). Vísast nánar til fylgiskjala varðandi frekari umfjöllun um framangreint.

Um 7. gr.

Vakin er athygli á því að í drögum að lagafrumvarpi sem lögð voru fram til umsagnar embættisins var gert ráð fyrir sérstöku ákvæði þar sem fjallað var um úrvinnslugjald á drykkjarvörur. Eins og frumvarpið er úr garði gert nú hefur umrætt ákvæði verið felld út og er nú einungis fjallað um skilagjald á drykkjarvöruumbúðir í 7. gr. frumvarpsins. Þess í stað er látið nægja að nefna framangreindar umbúðir í 1. tl. 8. gr. frumvarpsins um úrvinnslugjald á aðrar vörur og vísa til viðauka III. Að mati embættisins skapar þetta nokkra óvissu og er ekki eins skýr framsetning og gert var ráð fyrir í drögunum. Af staðsetningu umræddra drykkjarvöruumbúða í 8. gr. mætti ætla að þær flokkuðust undir *aðrar vörur* en ekki drykkjarvöruumbúðir sem þó hlýtur að vera ætlunin þar sem fjallað er sérstaklega um skilagjald á drykkjarvöruumbúðir í 7. gr. frumvarpsins. Að mati embættisins vantar því skýrt ákvæði inn í frumvarpið varðandi skyldu til greiðslu úrvinnslugjalds á drykkjarvöruumbúðir. Á það skal bent að í drögunum var gert ráð fyrir því að úrvinnslugjald á drykkjarvöruumbúðir skyldi nema kr. 6,43 án virðisaukaskatts á hverja umbúðareiningu en með reglugerð nr. 448/2002 sem tók gildi þann 1. júlí sl., var taxti gjaldsins hækkaður í kr. 7,23. Hugsanlegt væri að færa ákvæði 8. gr. frumvarpsins fram fyrir ákvæði 7. gr. og breyta heiti 8. gr. frumvarpsins í *Úrvinnslugjald á drykkjarvöruumbúðir og aðrar vörur*. Þar með væri fyrst gert ráð fyrir því að greiða yrði úrvinnslugjald af drykkjarvöruumbúðum í 7. gr. og svo í eðlilegu framhaldi af því fjallað um skilagjald á drykkjarvöruumbúðum í 8. gr. frumvarpsins.

Varðandi samsettar pappambúðir fyrir drykkjarvörur telur embættið rétt að áréttað verði að gjaldið leggst ekki á pappambúðir fyrir drykkjarvöru þegar þær eru fluttar inn einar og sér heldur þegar drykkjarvaran er komin í umbúðirnar, líkt og gildir um drykkjarvörur í ál, stál, gler og plastumbúðum.

Þá er rétt að vekja athygli á 9. tölul. ákvæðisins um kælimiðla en gert er ráð fyrir verulegri lækkun texta frá því sem áður var.

Jafnframt telur embættið það ekki koma skýrt fram í frumvarpinu varðandi 10. tölul. um hjólbarða undir dráttarvélar hvort gert sé ráð fyrir því að gjaldstofninn sé stykki ökutækja eða stykki hjólbarða undir ökutæki (kr/stk).

Um 8. gr.

Ákvæði 3. mgr. 8. gr. frumvarpsins um heimild fyrirtækja og atvinnugreina til að semja sín á milli um ráðstafanir til að tryggja úrvinnslu úrgangs vegna svartolíu er að mati embættisins mjög opið og krefst þess a.m.k. að settar verði skýrar leiðbeiningarreglur af hálfu fagráðuneytis í reglugerð.

Þá er vakin athygli á orðalagi 3. mgr. þar sem fram kemur að svartolía sé undanþegin gjalddöku samkvæmt lögunum, henda *hefur* stjórn Úrvinnslusjóðs staðfest samninginn. Að mati embættisins er rétt að gera hér orðalagsbreytingu á þann veg að stjórn Úrvinnslusjóðs *hafi* staðfest samninginn (eða *samningana* ef gengið er út frá að um fleirtölu sé að ræða – samningar fyrirtækja og atvinnugreina). Einnig væri möguleiki að orða málsliðinn svo að svartolía sé undanþegin gjalddöku samkvæmt lögunum enda *staðfesti* stjórn Úrvinnslusjóðs samninginn/samningana.

Um 9. gr.

Ákvæðið kveður á um gjaldskylda aðila. Rétt er að vekja athygli á því að samkvæmt orðalagi 1. tölul. 1. mgr. ákvæðisins tekur töluliðurinn einungis til þeirra aðila sem skráðir eru á vörugjaldsskrá, sbr. 2. mgr. 4. gr. laga nr. 97/1987, um vörugjald, með síðari breytingum. Staðreyndin er hins vegar sú að ekki eru allir aðilar sem stunda innflutning gjaldskyldra vara samkvæmt lögunum skráðir á vörugjaldsskrá. Vörur með úrvinnslugjaldi bera ekki endilega vörugjald og vörugjaldsskyldar vörur eru ekki endilega úrvinnslugjaldsskyldar. Aðeins vörugjaldsskyldir aðilar geta skráð sig á vörugjaldsskrá hjá skattstjóra í Reykjavík. Því geta þeir ekki skráð sig vörugjaldsskylda, sem eiga að greiða úrvinnslugjald af sínum vörum, ef ekki er vörugjald á vörunum. Úrvinnslugjaldsskyldir aðilar þurfa því að fara á sérstaka skrá hjá skattstjóra. Skv. ofangreindri uppstillingu í frumvarpinu eru þeir sem flytja inn vörur til endursölu, en eru ekki á vörugjaldsskrá, ekki gjaldskyldir vegna úrvinnslugjalds. Að mati embættisins væri réttara að þessir aðilar skrái sig á úrvinnslugjaldsskrá sem hefði í raun sömu virkni og vörugjaldsskráin, þ.e. gæfi uppgjörstímabil og eindaga eins og skráðir vörugjaldsaðilar fá á vörugjaldi. Það er því mat embættisins með hliðsjón af framangreindu að hugsanlega væri rétt að breyta orðalagi ákvæðisins á eftirfarandi hátt:

„Skylda til að greiða úrvinnslugjald samkvæmt lögum þessum, sbr. þó 5. gr., hvílir á eftirtöldum aðilum:

1. Öllum sem flytja til landsins gjaldskyldar vörur samkvæmt lögum þessum til endursölu.
2.”

Skipta þarf út orðinu „vörugjaldsskyld” fyrir orðið „úrvinnslugjaldsskyld” í 3. mgr. ákvæðisins þar sem segir að „Aðilar sem eru gjaldskyldir skv. 1. mgr., aðrir en þeir sem flytja vörur til landsins til eigin nota, skulu ótilkvaddir og eigi síðar en 15 dögum áður en ~~vörugjaldsskyld~~ → úrvinnslugjaldsskyld starfsemi hefst tilkynna atvinnurekstur sinn eða

starfsemi til skráningar hjá skattstjóra þar sem aðili hefur lögheimili.” Hér er um úrvinnslugjaldsskylda starfsemi að ræða en ekki vörugjaldsskylda.

Samkvæmt 3. mgr. ákvæðisins er gert ráð fyrir að aðili skuli tilkynna atvinnurekstur sinn eða starfsemi til skráningar hjá skattstjóra þar sem aðili hefur lögheimili. Vakin er athygli á því að Skattstjórinn í Reykjavík sér um skráningu vörugjaldsskyldra aðila á landsvísu, sbr. 8. gr. reglugerðar nr. 436/1998 um vörugjald. Athuga þó til samanburðar ákvæði 2. mgr. 4. gr. vörugjaldslaga nr. 97/1987.

Þá telur embættið rétt að tekin verði af tvímæli um heimild aðila til greiðslufrests en samkvæmt frumvarpinu eiga eingöngu skráningarskyldir aðilar rétt á slíkum fresti. Lagt er til að bætt verði við ákvæði 3. mgr. 9. gr. svohljóðandi málsgrein: *Skráning hjá skattstjóra er forsenda fyrir greiðslufresti, sbr. 1. og 3. mgr. 11. gr.* Þessi málsliður kæmi inn í ákvæðið á undan lokamálslið málsgreinarinnar um tilkynningu á breytttri starfsemi eftir skráningu.

Um 10. gr.

Í 3. málslið 1. mgr. ákvæðisins segir að fjármálaráðherra geti ákveðið að fela einstökum skattstjórum að annast eftirlit, framkvæmd og álagningu gjalds í öðrum skattumdæmum. Að mati embættisins er það óljóst hver fari með eftirlit og framkvæmd almennt séð þótt hér sé kveðið á um að fjármálaráðherra sé heimilt að fela einstökum skattstjórum þennan starfa. Gera má ráð fyrir því að almennt hafi fjármálaráðherra því eftirlitshlutverki að gegna í þessu sambandi sem honum er þó heimilt að fela lægra settu stjórnvaldi. Það virðist t.d. vera gert ráð fyrir að skattstjórum geti verið falið eftirlit í tilteknum skattumdæmum en hvergi er kveðið á um það berum orðum í frumvarpinu hvort tollstjórar geti haft sambærilegt eftirlit í sínum umdæmum varðandi þau mál sem að tollstjórum snúa.

Um 11. gr.

Ákvæðið fjallar um uppgjörstímabil, gjalddaga og greiðslufrest. Það er mat embættisins að mikilvægt sé að eindagi á greiðslu úrvinnslugjalds fari saman við eindaga greiðslu aðflutningsgjalda, sem skuldfærð hafa verið samkvæmt meginreglum um greiðslufrest. Að öðrum kosti verður að innheimta skuldfærð úrvinnslugjöld með sérstökum giróseðli sem myndi leiða af sér hátt kostnaðarhlutfall við innheimtu. Enn fremur hafa ólík uppgjörstímabil og eindagar aðflutningsgjalda leitt af sér margs konar vandkvæði við leiðreitingu aðflutningsgjalda. Embættið leggur því mikla áherslu á að uppgjörstímabil og eindagi nýrra úrvinnslugjalda verði vegna tollafgreiðslu innfluttra vara með óbreyttu fyrirkomulagi frá því sem nú gildir um spilliefna- og skilagiöld.

Í 7. mgr. 11. gr. kemur fram að um greiðslufrest úrvinnslugjalds vegna innfluttrar vöru fari samkvæmt reglugerð nr. 390/1999. Þetta ákvæði á í raun ekki að taka til allra gjaldskyldra aðila heldur eingöngu þeirra sem ekki eru skráningarskyldir. Embættið telur það því til skýringar að orða málsgreinina á þann hátt að um greiðslufrest úrvinnslugjalds vegna innfluttrar vöru fari að öðru leyti samkvæmt reglugerð nr. 390/1999.

Um 12. gr.

Ákvæðið kveður á um að gjaldskyldir aðilar skv. 1. og 3. tölul. 1. mgr. 9. gr. skuli eigi síðar en á gjalddaga hvers uppgjörstímabils skila skýrslu í því formi sem ríkisskattstjóri ákveður vegna vara sem greiða ber gjald af á uppgjörstímabilinu. Vísar ákvæðið því samkvæmt orðanna hljóðan jafnt til allra sem flytja til landsins gjaldskyldar vörur samkvæmt lögnum til endursölu, sem og allra sem framleiða gjaldskyldar vörur samkvæmt lögnum innan lands. Í athugasemdum við einstakar greinar frumvarpsins segir hins vegar um 12. gr. að greinin kveði á um útfyllingu skýrslna um úrvinnslugjald fyrir innlenda framleiðendur og álag. Þarna gætir misræmis þar sem ekki er gert ráð fyrir því að ákvæðið gildi um innflutning til endursölu í athugasemdunum. Vakin er athygli á því að ekki er ljóst af framangreindu hvort gert er ráð fyrir því í frumvarpinu að unnt sé að beita álagi vegna innflutnings á vörum. Það er mat embættisins að eigi ákvæði 1. mgr. 12. gr. eingöngu að vísa til 3. tölul. 1. mgr. 9. gr. en ákvæði 2. og 3. mgr. 12. gr. gildi jafnt um alla töluliði 1. mgr. 9. gr. þurfi það að koma fram í frumvarpinu.

Um 15. gr.

Í ákvæðinu er kveðið á um hlutverk Úrvinnslusjóðs. Þar segir í 2. mgr. að sé gjaldskyld vara eða úrgangur úr henni sannanlega fluttur úr landi skuli Úrvinnslusjóður hlutast til um endurgreiðslu úrvinnslugjalds. Í þessu sambandi telur embættið rétt að leggja fram þá spurningu hvort með þessu fyrirkomulagi sé ekki ætlast til þess að tollstjóri endurgreiði gjaldið með niðurfellingu úrvinnslugjalds í aðflutningsskýrslu eða beint úr TBR-I, innheimtakerfi fjársýslu ríkisins, eftir að skattstjóri hefur tekið ákvörðun í TBR-Á kerfinu, álagningarkerfi fjársýslu ríkisins.

Um 21. gr.

Mjög brýnt er að sett verði reglugerð um nánari útfærslu laga þessara með skýrri afmörkun einstakra þátta hið fyrsta.

Viðaukar

Um viðauka II.

Viðaukinn tekur á samsettum pappaumbúðum fyrir drykkjarvörur. Vakin er athygli á því að í viðaukanum kemur fram rangt tollskrárnúmer úr tollflokki 0403. Þar á að standa *0403.9029* - - - Önnur í stað 0403.9022.

Um viðauka III.

Vakin er athygli á því að hvorki eru nefnd tollskrárnúmer né gjaldaliðir í viðauka III við frumvarpið, um einnota drykkjarvöruumbúðir með skilagjaldi úr áli, stáli, gleri og plastefnum, en upptalning þeirra er nauðsynleg til að unnt sé að leggja rétt gjöld á vörur í umræddum kafla.

Um viðauka IV.

Viðaukinn fjallar um olíuvörur. Vakin er athygli á því að í viðaukanum kemur fram rangt tollskrárnúmer úr tollflokki 2710. Þar á að standa *2710.1149* - - Annað í stað 2710.0049.

Um viðauka X.

Viðaukinn varðar rafhlöður og rafgeyma aðra en blýsýrurafgeyma. Vakin er athygli á því að í viðaukanum kemur fram rangt tollskrárnúmer úr tollflokki 8506. Rétt tollskrárnúmer er 8506.9000 – Hlutar í stað 8506.8009.

Að lokum skal bent á það að í viðaukum X og XI er að finna sama tollskrárnúmerið á tveimur stöðum.

- **Viðauki X**
 - 8507.9000 – Hlutar..... 91,00 kr/kg
- **Viðauki XI**
 - 8507.9000 – Hlutar 26,60 kr/kg

Það virðist því þurfa að skipta umræddu númeri upp í tollskránni með hliðsjón af framangreindu en slík uppskipting er á valdi fjármálaráðuneytis með útgáfu auglýsingar. Embættið leggur því til að farið verði fram á eftirfarandi breytingu á tollskrá við fjármálaráðuneytið hið fyrsta:

-Hlutar

8507.9001 - - Til blýsýrurafgeyma

8507.9009 - - Aðrir

Eftir breytinguna myndi frumvarpið því hljóma svo:

- **Viðauki X**
 - Í stað 8507.9000 kæmi 8507.9009 - - Aðrir 91,00 kr/kg
- **Viðauki XI**
 - Í stað 8507.9000 kæmi 8507.9001 - - Til blýsýrurafgeyma 26,60 kr/kg

Að mati embættisins er ekki ástæða til frekari athugasemda við frumvarp þetta að svo stöddu.

Fylgiskjöl:

1. Bréf embættisins, dags. 19. júlí 2001.
2. Bréf embættisins, dags. 19. nóvember 2001.
3. Bréf embættisins, dags. 13. september 2002.

Virðingarfyllst,
f.h.t.

Svana Margrét Davíðsdóttir,
forstöðumaður tollheimtusviðs

Afrit: Fjármálaráðuneytið

Til Evu Margrétar, umhverfisnefnd.
9. desember 2002.

DRÖG

Visað er til breytingatillagna ráðuneytisins frá 5. desember sl. vegna frumvarps til laga um úrvinnslugjald. Efirfarandi breytingartillögur eru jafnframt lagðar til.

1.

2. málsl. 1. mgr. 4. gr. orðast svo:

Vöruflokkum skal skipt í **uppgjörsflokka með reglugerð sem ráðherra setur að fenginni tillögu stjórnar Úrvinnslusjóðs** og skal tekjum hvers uppgjörsflokks eingöngu varið til að mæta gjöldum þess flokks.

Skýring: Í reglugerð verður þá tilgreint nákvæmlega hvaða vöruflokkar falla undir viðkomandi uppgjörsflokks og sýnir þá hvernig viðkomandi úrvinnslugjaldi er ráðstafað gagnvart uppgjöri.

2.

mgr. 6. gr. orðast svo:

„**Greiða** skal skilagjald, 10.000 kr., hverjum þeim sem afhendir gjaldskylt ökutæki til móttökustöðvar til endurnýtingar eða förgunar, enda hafi ökutækið verið afskráð og úrvinnslugjald greitt a.m.k. einu sinni af viðkomandi ökutæki“. (Fellt út orðið „endanlegrar“

Skýring: Tekið er undir skýringar Ríkisskattstjóra, sbr. umsögn þeirra til umhverfisnefndar frá 30. nóvember sl. vegna þessarar greinar.

3.

3. mgr. 8. gr. orðast svo:

„Svartolía er þá undanþegin gjalddöku samkvæmt lögum þessu, staðfesti stjórn Úrvinnslusjóðs samninginn, sbr. 3. mgr. 17. gr. og tilkynni það tollstjóra“

Skýring: Hér er um orðlagsbreytingu að ræða til að gera ákvæði skýrarar, sbr. umsögn tollstjórans í Reykjavík til umhverfisnefndar frá 5. desember sl.

Aftan við 1. málsl. 3. mgr. 9. gr. bætist nýr málslíður, sem verður 2. málsl. „Skráning hjá skattstjóra er forsenda fyrir greiðslufresti, sbr. 1. og 3. mgr. 11. gr. “.

Skýring: Sjá umsögn tollstjórans í Reykjavík og fjármálaráðuneytisins til umhverfisnefndar.

4.

Breytingar á 2. mgr. 11. gr. sbr. umsögn Ríkisskattstjóra.

Athuga Ingvi Már, hvernig orða á ákvæðið. Ingvi fyrst þetta er ekki tekið fram í vörugjaldslögum af hverju þarf þetta hér. Gætir þú athugað þetta betur, hvor þörf sé á, ef svo er gera tillögu að lagatexta.

5.

7. mgr. 11. gr. frumvarpsins orðast svo:

„Um greiðslufrest úrvinnslugjalds vegna innfluttrar vöru fer **að öðru leyti** samkvæmt.....sem ekki eru skráningarskyldir“

Skýring: Sjá umsögn tollstjórans í Reykjavík og fjármálaráðuneytisins.

6.

Breytingar á 1.-3. mgr. 12. gr. Ráðuneytið vísar hér til umsagnar fjármálaráðuneytisins frá 9. desember varðandi breytingartillögur og skýringar og tekur undir þær.